

**Sprawozdanie
z działalności Rady Nadzorczej
Banku Ochrony Środowiska S.A.
za 2021 rok**

Warszawa, 2022 rok

Spis treści:

1.	Skład Rady Nadzorczej w 2021 r., w tym informacje na temat składu Rady Nadzorczej w kontekście jej różnorodności	str. 3
2.	Liczba posiedzeń Rady Nadzorczej w 2021 r. oraz udział poszczególnych Członków Rady w posiedzeniach	str. 4
3.	Skład Komitetów Rady Nadzorczej oraz podsumowanie ich działalności w 2021 roku	
	3.1. Komitet Audytu Wewnętrznego	str. 6
	3.2. Komitet ds. Wynagrodzeń i Nominacji	str. 9
	3.3. Komitet ds. Ekologii	str. 12
	3.4. Komitet ds. Ryzyka	str. 14
	3.5. Komitet Strategii i Rozwoju Banku	str. 16
4.	Podsumowanie działalności Rady Nadzorczej w 2021 r., w tym samoocena w zakresie skuteczności działania Rady Nadzorczej	str. 17
5.	Informacja nt. spełniania przez Członków Rady Nadzorczej kryteriów niezależności	str. 22
6.	Informacja nt. spełniania przez członków Rady Nadzorczej wymogów z art. 129 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.	str. 23
7.	Sprawozdanie Rady Nadzorczej z dokonanej oceny Sprawozdań Banku i Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za 2020 rok w zakresie ich zgodności z księgami, dokumentami oraz ze stanem faktycznym, a także wniosku Zarządu w sprawie pokrycia straty wykazanej na koniec 2020 roku.	str. 23

Załączniki:

- 1) Załącznik Nr 1 - Ocena sytuacji Banku w 2021 r. w ujęciu skonsolidowanym, z uwzględnieniem oceny systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego;
- 2) Załącznik Nr 2 - Raport nt. oceny funkcjonowania Polityki Wynagradzania w 2021r. wraz z projektem oceny organu stanowiącego w zakresie ustalenia czy ustalona Polityka sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku;
- 3) Załącznik Nr 3 - Ocena zasadności wydatków ponoszonych przez Bank i Grupę kapitałową Banku na wspieranie kultury, sportu, instytucji charytatywnych, mediów, organizacji społecznych, związków zawodowych itp.;
- 4) Załącznik Nr 4 - Ocena stosowania przez Bank Ochrony Środowiska S.A. „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”, wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 22 lipca 2014 r. oraz ocena sposobu wypełniania przez Bank Ochrony Środowiska S.A. obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego, określonych w Regulaminie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. oraz przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych w 2021 r.
- 5) Załącznik Nr 5 - Informacja na temat stopnia realizacji polityki różnorodności w odniesieniu do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A.
- 6) Załącznik Nr 6 - Informacja o uchwaleniu Regulaminu Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A. oraz ocena jego adekwatności.

W okresie sprawozdawczym, Rada Nadzorcza Banku Ochrony Środowiska S.A., zgodnie z wymogami prawa oraz Statutu Banku Ochrony Środowiska S.A., sprawowała stały nadzór nad działalnością Banku we wszystkich dziedzinach jego działalności.

1. Skład Rady Nadzorczej w 2021 roku, w tym informacje na temat składu Rady Nadzorczej w kontekście jej różnorodności

Na dzień 1 stycznia 2021 r. skład Rady Nadzorczej przedstawiał się następująco:

- 1) Wojciech Piotr Wardacki - Przewodniczący Rady Nadzorczej
 - 2) Ireneusz Purgacz - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
 - 3) Paweł Sałek – Sekretarz Rady Nadzorczej
- Członkowie:
- 4) Leszek Jerzy Banaszak
 - 5) Robert Krzysztof Czarnecki
 - 6) Janina Kazimiera Goss
 - 7) Marcin Adam Jastrzębski
 - 8) Marzena Koczut *(od dnia 21 grudnia 2020 r. delegowana do czasowego pełnienia obowiązków Członka Zarządu - nie dłużej niż do dnia 21 marca 2021 r.)*
 - 9) Emil Stanisław Ślęzak
 - 10) Piotr Adam Wróbel

W ciągu roku skład Rady Nadzorczej ulegał następującym zmianom:

- w dniu 10 lutego 2021 r. Pani Marzena Koczut – w związku z powołaniem jej z tym dniem na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku – złożyła rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A.;
- Zwyczajne Walne Zgromadzenie BOŚ S.A. z dniem 23 czerwca 2021 r.:
 - odwołało ze składu Rady Nadzorczej Pana Wojciecha Piotra Wardackiego,
 - powołało do składu Rady Nadzorczej Pana Zbigniewa Dynaka oraz Pana Andrzeja Grzegorza Matysiaka;
- na posiedzeniu w dniu 13 lipca 2021 r. Rada Nadzorcza wybrała na funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej Pana Emila Stanisława Ślęzaka.

W związku z powyższymi zmianami, na dzień 31 grudnia 2021 r. skład Rady Nadzorczej przedstawiał się następująco:

1. Emil Stanisław Ślęzak - Przewodniczący Rady Nadzorczej
 2. Ireneusz Purgacz - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
 3. Paweł Sałek - Sekretarz Rady Nadzorczej
- Członkowie:
4. Leszek Jerzy Banaszak
 5. Robert Krzysztof Czarnecki
 6. Zbigniew Dynak
 7. Janina Kazimiera Goss
 8. Marcin Adam Jastrzębski
 9. Andrzej Grzegorz Matysiak
 10. Piotr Adam Wróbel

W odniesieniu do kwestii różnorodności, Rada Nadzorcza informuje, że:

- różnorodność w odniesieniu do Rady Nadzorczej – zgodnie z definicją przyjętą w projekcie „Polityki różnorodności w odniesieniu do członków Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska”, przedłożonej do uchwalenia na dzisiejsze Walne Zgromadzenie – to „cechy członków Rady Nadzorczej Banku, w tym: wiek, płeć, wykształcenie, umiejętności, wiedza oraz doświadczenie zawodowe, zapewniające różnorodność poglądów członków Rady Nadzorczej, pozwalające na skuteczną realizację pełnionej funkcji i powierzonych obowiązków”, a w konsekwencji - na skuteczną realizację zadań Rady Nadzorczej;
- skład Rady Nadzorczej Banku w 2021 roku pod względem wieku, wykształcenia, umiejętności, wiedzy oraz doświadczenia zawodowego zapewniał różnorodność poglądów oraz pozwalał na skuteczną realizację zadań Rady Nadzorczej;
- warunkiem zapewnienia różnorodności Rady Nadzorczej w zakresie zróżnicowania pod względem płci jest dążenie do osiągnięcia docelowego wskaźnika różnorodności na poziomie nie niższym niż 30 % przy zapewnieniu odpowiedniego poziomu wiedzy, umiejętności, wykształcenia, kompetencji i doświadczenia zawodowego członków Rady Nadzorczej jako organu działającego kolegialnie, zgodnie z „Polityką oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A.” Udział płci żeńskiej w składzie Rady Nadzorczej w 2021 roku wynosił 10%.

Szczegółowa informacja na temat stopnia realizacji polityki różnorodności w odniesieniu do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku została zawarta w załączniku nr 5 do niniejszego Sprawozdania.

2. Liczba posiedzeń Rady Nadzorczej w 2021 roku oraz udział poszczególnych Członków Rady w posiedzeniach

Wykonując swoje obowiązki związane z bieżącym nadzorem nad działalnością Banku, w 2021 roku Rada Nadzorcza odbyła 16 posiedzeń (w tym 1 posiedzenie dwudniowe), w następujących terminach:

- 20 stycznia,
- 10 lutego,
- 3 marca,
- 31 marca,
- 22 kwietnia,
- 26 kwietnia,
- 28 kwietnia,
- 26-31 maja (2 dni),
- 22 czerwca,
- 13 lipca,
- 1 września,
- 29 września,
- 20 października,
- 10 listopada,
- 17 listopada,
- 15 grudnia.

Z uwagi na stan epidemii, część posiedzeń Rady Nadzorczej została przeprowadzona w sposób hybrydowy, z wykorzystaniem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Ponadto w 2021 roku odbyło się 11 głosowań nad podjęciem uchwał przez Radę Nadzorczą w trybie poza posiedzeniem, w niżej wymienionych terminach:

16 – 18 lutego,

16 – 18 marca,

14 – 19 kwietnia,

14 – 19 maja

14 – 18 czerwca,

15 – 19 lipca

05 – 10 sierpnia,

13 – 19 sierpnia

07 – 13 września,

14 – 19 września,

29 listopada – 01 grudnia.

Poniżej Rada Nadzorcza przedstawia informację nt. uczestnictwa poszczególnych członków Rady Nadzorczej w posiedzeniach oraz głosowaniach przeprowadzonych w trybie poza posiedzeniem:

- 1) Emil Stanisław Ślęzak - na 16 posiedzeń uczestniczył w 15 posiedzeniach; brał udział we wszystkich 11 głosowaniach przeprowadzonych w trybie poza posiedzeniem;
- 2) Ireneusz Purgacz - na 16 posiedzeń uczestniczył w 15 posiedzeniach; brał udział we wszystkich 11 głosowaniach przeprowadzonych w trybie poza posiedzeniem;
- 3) Paweł Sałek - na 16 posiedzeń uczestniczył w 14 posiedzeniach; na 11 głosowań przeprowadzonych w trybie poza posiedzeniem brał udział w 10 głosowaniach;
- 4) Leszek Jerzy Banaszak - na 16 posiedzeń uczestniczył w 15 posiedzeniach; brał udział we wszystkich 11 głosowaniach przeprowadzonych w trybie poza posiedzeniem;
- 5) Robert Krzysztof Czarnecki – uczestniczył we wszystkich 16 posiedzeniach oraz brał udział we wszystkich 11 głosowaniach przeprowadzonych w trybie poza posiedzeniem;
- 6) Zbigniew Dynak – po powołaniu do Rady Nadzorczej w dniu 23 czerwca 2021 roku – uczestniczył we wszystkich 7 posiedzeniach oraz brał udział we wszystkich 6 głosowaniach przeprowadzonych w trybie poza posiedzeniem;
- 7) Janina Kazimiera Goss - uczestniczyła we wszystkich 16 posiedzeniach oraz brała udział we wszystkich 11 głosowaniach przeprowadzonych w trybie poza posiedzeniem;
- 8) Marcin Adam Jastrzębski - na 16 posiedzeń uczestniczył w 13 posiedzeniach; na 11 głosowań przeprowadzonych w trybie poza posiedzeniem brał udział w 6 głosowaniach;
- 9) Andrzej Grzegorz Matysiak – po powołaniu do Rady Nadzorczej w dniu 23 czerwca 2021 roku - uczestniczył we wszystkich 7 posiedzeniach oraz brał udział we wszystkich 6 głosowaniach przeprowadzonych w trybie poza posiedzeniem;

- 10) Piotr Adam Wróbel – uczestniczył we wszystkich 16 posiedzeniach oraz brał udział we wszystkich 11 głosowaniach przeprowadzonych w trybie poza posiedzeniem;
- 11) Wojciech Piotr Wardacki – do czasu odwołania ze składu Rady Nadzorczej w dniu 23 czerwca 2021 roku – uczestniczył we wszystkich 9 posiedzeniach oraz brał udział we wszystkich 5 głosowaniach przeprowadzonych w trybie poza posiedzeniem.

Wyżej wskazane, aktywne uczestnictwo Członków Rady Nadzorczej w posiedzeniach i głosowaniach w trybie poza posiedzeniami, świadczy o dużym zaangażowaniu wszystkich Członków Rady w realizację zadań nałożonych na Radę Nadzorczą.

3. Skład Komitetów Rady Nadzorczej oraz podsumowanie ich działalności w 2021 roku

3.1. Komitet Audytu Wewnętrznego („KAW”)

Komitet działał w oparciu o uchwalony przez Radę Nadzorczą Regulamin „Organizacja i zadania Komitetu Audytu Wewnętrznego”, a także o roczny Plan pracy Komitetu Audytu Wewnętrznego.

W 2021 r. Komitet Audytu Wewnętrznego pracował w następującym składzie:

- Wojciech Piotr Wardacki – Przewodniczący Komitetu (do 23 czerwca 2021 r.)
- Zbigniew Dynak – Przewodniczący Komitetu (od 13 lipca 2021 r.)
- Emil Stanisław Ślęzak – Wiceprzewodniczący Komitetu
- Leszek Jerzy Banaszak – Członek Komitetu
- Ireneusz Purgacz – Członek Komitetu

W 2021 roku posiedzenia KAW odbywały się w miarę potrzeb, uwarunkowanych przede wszystkim realizacją Planu pracy Komitetu i bieżącymi potrzebami Banku. W 2021 roku odbyło się 15 posiedzeń Komitetu, co zostało udokumentowane w protokołach z posiedzeń. Wszystkie posiedzenia Komitetu w 2021 r., za wyjątkiem posiedzenia w dniu 25 sierpnia 2021 r., przeprowadzone zostały w trybie stacjonarnym.

Plan Pracy Komitetu Audytu Wewnętrznego na 2021 r. został w pełni zrealizowany.

W posiedzeniach Komitetu (za wyjątkiem posiedzenia w dniu 25 sierpnia przeprowadzonego w trybie obiegowym) uczestniczyli Prezes Zarządu, Dyrektor Departamentu Audytu Wewnętrznego i Dyrektor Departamentu Zgodności lub osoby działające w ich zastępstwie, a także – w przypadku rozpatrywania zagadnień z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości finansowej – Dyrektor Departamentu Rachunkowości. Ponadto w czterech posiedzeniach Komitetu uczestniczyli przedstawiciele Audytora zewnętrznego – firmy Mazars Audit sp. z o.o.

W 2021 roku Komitet Audytu Wewnętrznego wydawał opinie i rekomendacje dla Rady Nadzorczej w odniesieniu do rozpatrywanych materiałów. W okresie sprawozdawczym Komitet nie wydał zaleceń do realizacji.

W 2021 roku dokonano zmian w Regulaminie „Organizacja i zadania Komitetu Audytu Wewnętrzny”, które były wynikiem przeprowadzonego przeglądu tego dokumentu pod kątem adekwatności i zgodności z obowiązującymi przepisami prawa, wewnętrznymi regulacjami Banku oraz rekomendacjami i standardami rynkowymi, w szczególności z „Dobrymi Praktykami Spółek Notowanych na GPW 2021”. Nowelizacja Regulaminu odzwierciedla przede wszystkim brzmienie zasady nr 2.9, wskazującej, że: *„Przewodniczący rady nadzorczej nie powinien łączyć swojej funkcji z kierowaniem pracami komitetu audytu działającego w ramach rady”*.

W 2021 roku Komitet na bieżąco realizował zadania wynikające z przepisów prawa oraz rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego określających zadania i kompetencje tego Komitetu. W szczególności, w ramach nadzoru nad sprawozdawczością i rewizją finansową, Komitet:

- regularnie współpracował z audytorem zewnętrznym (biegłym rewidentem) badającym sprawozdania finansowe Banku i Grupy Kapitałowej, w tym m.in. zapoznał się z metodologią badania sprawozdań finansowych oraz zakresem prac wykonywanych przez audytora w trakcie badania sprawozdań finansowych;
- rozpatrzył i rekomendował Radzie Nadzorczej przyjęcie sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej za 2020 r. oraz sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej za 2020 r. sporządzonego łącznie ze sprawozdaniem Zarządu z działalności Banku, a także Informacji Grupy Kapitałowej Banku o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej według stanu na 31 grudnia 2020 r.;
- rozpatrzył i przyjął sprawozdanie dodatkowe dla Komitetu Audytu, sporządzone zgodnie z art. 11 Rozporządzenia UE Nr 537/2014, w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego;
- rozpatrzył i rekomendował Radzie Nadzorczej przyjęcie treści oświadczeń wynikających z Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, tj.:
 - 1) oświadczenia Rady Nadzorczej sporządzonego zgodnie z par. 70 ust. 1 pkt 7 oraz par. 71 ust. 1 pkt 7 ww. Rozporządzenia (dot. wyboru firmy audytorskiej),
 - 2) oświadczenia Rady Nadzorczej sporządzonego zgodnie z par. 70 ust. 1 pkt 8 oraz par. 71 ust. 1 pkt 8 ww. Rozporządzenia (dot. Komitetu Audytu Wewnętrznego),
 - 3) oświadczenia Rady Nadzorczej sporządzonego zgodnie z par. 70 ust. 1 pkt 14 oraz par. 71 ust. 1 pkt 12 ww. Rozporządzenia (dot. oceny sprawozdań Banku).

Ponadto, efektami pracy KAW było m.in.:

- 1) rozpatrzenie i przyjęcie:

- Informacji o ryzyku związanym z funkcjonowaniem zasad i organizacji rachunkowości w Banku;
 - Informacji o wynagrodzeniach pracowników systemu kontroli wewnętrznej Banku, tj. ryzyka, audytu wewnętrznego, compliance (Departament Zgodności) i na kluczowych stanowiskach w sprawozdawczości finansowej BOŚ S.A. na tle przeciętnych płac w Banku;
 - Planu pracy Komitetu Audytu Wewnętrznego;
- 2) rozpatrzenie i wydanie rekomendacji dotyczących przyjęcia bądź zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą m.in. następujących dokumentów:
- Informacji o wynikach samooceny Departamentu Audytu Wewnętrznego („DAW”) oraz Informacji nt. realizacji Programu zapewnienia i poprawy jakości pracy DAW;
 - Strategii DAW na lata 2021-2023 zbieżnej ze Strategią Rozwoju Banku Ochrony Środowiska S.A. na lata 2021-2023;
 - Roczno planu audytów wewnętrznych na rok 2022 oraz Planu wieloletniego audytów wewnętrznych na lata 2022 – 2024;
 - Karty audytu wewnętrznego – Zasad (regulaminu) funkcjonowania komórki audytu wewnętrznego w Banku Ochrony Środowiska S.A., a także Regulaminu Departamentu Zgodności;
 - Planu działań komórki do spraw zgodności na 2021 rok, a także rocznego Raportu dotyczącego realizacji zadań tej komórki w 2020 r.;
 - Polityki zgodności w Banku Ochrony Środowiska S.A.;
 - Informacji na temat zapewnienia zgodności działania Banku z przepisami prawa regulującymi wykonywanie czynności, o których mowa w art. 70 ust. 2 Ustawy o obrocie instrumentami finansowymi;
 - Informacji komórki ds. zgodności o wynikach przeprowadzonych postępowań wyjaśniających w sprawach o naruszenie prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych (whistleblowing);
 - cyklicznych (kwartalnych) informacji na temat ryzyka braku zgodności;
 - cyklicznych (kwartalnych) informacji o wynikach audytów wewnętrznych oraz kontrolach zewnętrznych przeprowadzonych w Banku, a także kwartalnych raportów z weryfikacji wykonania zaleceń wydanych po audytach i kontrolach przeprowadzonych w Banku;
 - cyklicznych sprawozdań z realizacji zaleceń KNF wynikających z przeprowadzonych w Banku kontroli i inspekcji, w tym miesięcznych sprawozdań z realizacji harmonogramu wykonania zaleceń poadspekcyjnych wydanych przez KNF w wyniku przeprowadzonej w dniach 14.11.2019 r. – 24.01.2020 r. kontroli problemowej w zakresie przestrzegania przez BOŚ S.A. wybranych obowiązków wynikających z przepisów ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
 - Kodeksu Etyki Bankowej;
 - Systemu kontroli wewnętrznej w BOŚ S.A.;

- Polityki informacyjnej - Zasad ujawniania przez Bank Ochrony Środowiska S.A. informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej;
 - wyników audytu nt.: „Polityka zmiennych składników wynagrodzeń”;
 - Polityki przeciwdziałania i zarządzania konfliktami interesów w BOŚ S.A.;
- 3) przygotowanie dla Rady Nadzorczej rekomendacji w sprawie oceny systemu kontroli wewnętrznej w BOŚ S.A. w 2021 r. – w oparciu o otrzymywane od Zarządu Banku oraz od Departamentu Audytu Wewnętrznego i Departamentu Zgodności materiały i informacje. W skali od 1 do 4 (gdzie 1 jest oceną najlepszą) skuteczność systemu kontroli wewnętrznej, podobnie jak w roku poprzednim, została oceniona na poziomie 3: „Adekwatny i skuteczny z zastrzeżeniami”. Rada Nadzorcza zaakceptowała przedstawioną ocenę, zgodnie z rekomendacją Komitetu. Uzasadnienie oceny zostało zawarte w załączniku nr 1 do niniejszego Sprawozdania.

3.2. Komitet ds. Wynagrodzeń i Nominacji („KWN”)

Komitet działa w oparciu o „Regulamin Komitetu ds. Wynagrodzeń i Nominacji”.

Do zadań Komitetu ds. Wynagrodzeń i Nominacji należy w szczególności:

- 1) opiniowanie i monitorowanie przyjętej w Banku polityki wynagrodzeń oraz wspieranie organów Banku w zakresie kształtowania i realizacji tej polityki,
- 2) opiniowanie i monitorowanie wynagrodzenia zmiennego osób zajmujących stanowiska kierownicze, odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach oraz osób odpowiedzialnych za kierowanie komórką do spraw zgodności oraz komórką audytu wewnętrznego,
- 3) wydawanie opinii w sprawie oceny odpowiedniości kandydatów na członków oraz członków Zarządu Banku, a także Zarządu jako całości (tzw. odpowiedzialność kolegialna),
- 4) wydawanie opinii w sprawie oceny odpowiedniości kandydatów na członków oraz członków Rady Nadzorczej, a także Rady Nadzorczej jako całości (odpowiedniość kolegialna),
- 5) wydawanie opinii w sprawie oceny odpowiedniości kandydatów na członków oraz członków Komitetu Audytu Wewnętrznego, a także Komitetu jako całości (odpowiedniość kolegialna).

W 2021 r. w skład Komitetu ds. Wynagrodzeń i Nominacji wchodził:

- Ireneusz Purgacz - Przewodniczący Komitetu
- Piotr Adam Wróbel – Wiceprzewodniczący Komitetu
- Janina Kazimiera Goss – Członek Komitetu
- Robert Krzysztof Czarnecki – Członek Komitetu

Posiedzenia Komitetu odbywały się w miarę potrzeb, uwarunkowanych przede wszystkim realizacją Planu pracy Komitetu oraz potrzebami Banku. W 2021 roku odbyło się 12 stacjonarnych posiedzeń Komitetu; ponadto Komitet dwukrotnie podejmował decyzje w trybie poza posiedzeniem, co zostało udokumentowane w protokołach Komitetu.

Tematyka posiedzeń Komitetu koncentrowała się przede wszystkim wokół zagadnień dotyczących:

- przeprowadzania postępowań kwalifikacyjnych na poszczególne stanowiska w Zarządzie Banku;
- oceny odpowiedniości Członków Rady Nadzorczej oraz Członków Zarządu Banku dokonywanej na podstawie art. 22aa ustawy Prawo bankowe oraz Wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego i Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych z dnia 21 marca 2018 roku w sprawie oceny odpowiedniości członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje;
- wynagrodzeń zmiennych osób zajmujących w Banku stanowiska kierownicze mające istotny wpływ na profil ryzyka Banku, w rozumieniu przepisów Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach, w tym proponowania celów dla poszczególnych członków Zarządu.

W okresie sprawozdawczym Komitet wydawał opinie, wnioski i rekomendacje z zakresu polityki wynagrodzeń oraz polityk oceny odpowiedniości. Wszystkie opinie, wnioski i rekomendacje wydane w 2021 roku zostały uwzględnione i zrealizowane.

Efektami prac Komitetu w 2021 roku było w szczególności:

1) wypracowanie rekomendacji dla Rady Nadzorczej, m.in. w zakresie:

- zasad, przebiegu i terminów postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko członka Zarządu Banku oraz przeprowadzanie I etapu postępowania kwalifikacyjnego na poszczególne stanowiska w Zarządzie, w tym przedstawienie propozycji pierwotnej i wtórnej oceny odpowiedniości indywidualnej kandydatów na poszczególne stanowiska w Zarządzie Banku oraz oceny odpowiedniości kolegalnej Zarządu Banku;
- pierwotnej oceny odpowiedniości indywidualnej kandydatów na Członków Rady Nadzorczej oraz oceny odpowiedniości kolegalnej Rady Nadzorczej (dla Walnego Zgromadzenia);
- oceny odpowiedniości kandydatów na Członków Komitetu Audytu Wewnętrznego oraz oceny odpowiedniości kolegalnej Komitetu Audytu Wewnętrznego (dla Rady Nadzorczej);
- wtórnej oceny odpowiedniości Członków Rady Nadzorczej, Członków Komitetu Audytu Wewnętrznego oraz Członków Zarządu w ramach corocznej weryfikacji spełniania kryteriów odpowiedniości;
- warunków świadczenia usług zarządzania oraz rekomendowanie Radzie Nadzorczej wysokości wynagrodzenia stałego dla nowo powołanych Członków Zarządu Banku;
- oceny ustalonych dla Członków Zarządu na rok 2020 celów zarządczych, celów nadzorowanego Obszaru i celów indywidualnych oraz rozliczenia odroczonego wynagrodzenia zmiennego za rok 2019 i 2018;
- celów zarządczych, celów nadzorowanego Obszaru i celów indywidualnych dla poszczególnych Członków Zarządu na 2021 r.;

- 2) zaopiniowanie i wypracowanie rekomendacji dla Rady Nadzorczej dotyczących przepisów wewnętrznych w tym:
- zmian w „Polityce wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Ochrony Środowiska S.A.” oraz we wzorze umowy o świadczenie usług zarządzania, mających m.in. na celu implementację przepisów prawnych Unii Europejskiej dotyczących wymogów kapitałowych dla instytucji finansowych, tzw. pakietu CRD V/CRR II;
 - zmian w Regulaminie Komitetu ds. Wynagrodzeń i Nominacji, wynikających z potrzeby formalnego dostosowania kompetencji Komitetu do wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 7 maja 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu zadań komitetu do spraw nominacji w bankach istotnych, co wprost wskazane zostało w rekomendacji nr 11.1 „Rekomendacji Z” Komisji Nadzoru Finansowego dot. zasad ładu wewnętrznego w bankach;
 - Polityki różnorodności w odniesieniu do członków Rady Nadzorczej Banku oraz Polityki różnorodności w odniesieniu do członków Zarządu, co było podyktowane potrzebą wdrożenia w Banku przepisów w zakresie różnorodności, których podstawą jest art. 9 ce ustawy Prawo bankowe oraz Dobre praktyki spółek notowanych na GPW 2021;
- 3) zaopiniowanie oraz wypracowanie dla Rady Nadzorczej rekomendacji co do przepisów wewnętrznych, których nowelizacja wynikała z konieczności dostosowania Banku do postanowień „Rekomendacji Z” Komisji Nadzoru Finansowego, dotyczącej zasad ładu wewnętrznego w bankach, w tym w szczególności:
- Polityki wynagrodzeń Banku Ochrony Środowiska S.A.,
 - Polityki oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A.;
 - Polityki oceny odpowiedniości kandydatów na członków Zarządu, członków Zarządu oraz Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A.;
 - Polityki identyfikowania kluczowych funkcji oraz oceny odpowiedniości kandydatów i osób zajmujących stanowiska pełniące kluczowe funkcje w Banku Ochrony Środowiska S.A.
- 4) wydanie opinii w odniesieniu do:
- projektowanych zmian na Liście osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A. (tj. mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku);
 - wyników analizy istotności wpływu poszczególnych spółek zależnych na profil ryzyka Banku, wg stanu na dzień 30.06.2021 r., zgodnie z Polityką wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Grupie Kapitałowej BOŚ S.A.;
 - wysokości wynagrodzeń zmiennych za 2020 r. dla osób zajmujących stanowiska kierownicze mające istotny wpływ na profil ryzyka Banku (Risk Takers);
- 5) przygotowanie dla Rady Nadzorczej – zgodnie z „Zasadami Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” wydanymi przez Komisję Nadzoru Finansowego – „Oceny funkcjonowania polityki wynagradzania w BOŚ S.A. w 2021 r.”, wraz z projektem oceny organu stanowiącego w zakresie ustalenia, czy Polityka Wynagradzania w BOŚ S.A. sprzyja

rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku. Informacja nt. dokonanej oceny została zawarta w załączniku nr 2 do niniejszego Sprawozdania;

- 6) przygotowanie dla Rady Nadzorczej – zgodnie z „Dobrymi Praktykami Spółek Notowanych na GPW 2021” – Informacji na temat stopnia realizacji polityki różnorodności w odniesieniu do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku. Przedmiotowa Informacja stanowi załącznik nr 5 do niniejszego Sprawozdania.

3.3. Komitet ds. Ekologii („KEK”)

Komitet ds. Ekologii jest organem powołanym przez Radę Nadzorczą, w celu wspierania działań Rady w zakresie rozwoju działalności proekologicznej Banku. Komitet ma charakter konsultacyjny i opiniotwórczy.

Podstawowe zadania Komitetu ds. Ekologii wynikają z przyjętego przez Radę Nadzorczą Regulaminu. Głównym zadaniem Komitetu jest regularne opiniowanie i wydawanie rekomendacji dla Rady Nadzorczej w zakresie przedkładanych kwartalnych informacji o działalności proekologicznej Banku i inicjatywach z tego obszaru oraz rozwijanych przez Bank kierunkach finansowania projektów proekologicznych. Komitet wspiera współpracę Banku z Narodowym i Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz podmiotami administracji publicznej, w tym Ministerstwem Klimatu i Środowiska.

W 2021 roku Komitet ds. Ekologii pracował w następującym składzie:

- Paweł Sałek – Przewodniczący (do 15 grudnia 2021 r.), a następnie Wiceprzewodniczący Komitetu (od 15 grudnia 2021 r.)
- Andrzej Grzegorz Matysiak – Członek (od 13 lipca do 15 grudnia 2021 r.), a następnie Przewodniczący Komitetu (od 15 grudnia 2021 r.)
- Janina Kazimiera Goss – Członek Komitetu
- Marcin Adam Jastrzębski – Członek Komitetu

Posiedzenia Komitetu odbywały się w miarę potrzeb, uwarunkowanych przede wszystkim realizacją Planu pracy Komitetu. W 2021 roku odbyło się 6 posiedzeń Komitetu, co zostało udokumentowane w protokołach z posiedzeń.

W posiedzeniach, poza członkami Komitetu, uczestniczyli przedstawiciele Zarządu Banku, przedstawiciele kadry kierowniczej, w tym w szczególności: Dyrektor Zarządzający Pionem Ekologii, Taksonomii i Analiz, a także Dyrektorzy i pracownicy komórek organizacyjnych usytuowanych w obszarze ekologii.

W 2021 r. tematyka posiedzeń Komitetu koncentrowała się przede wszystkim wokół kwartalnych sprawozdań z proekologicznej działalności Banku, a także sprawozdań dotyczących współpracy z Narodowym oraz Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Komitet ds. Ekologii regularnie rozpatrywał powyższe sprawozdania, wydając dla Rady Nadzorczej stosowne rekomendacje co do ich przyjęcia.

W ramach dyskusji nad sprawozdaniami dot. działalności proekologicznej Banku Komitet omawiał m.in.:

- wolumeny udzielonych transakcji proekologicznych,

- stan portfela kredytów proekologicznych z uwzględnieniem stopnia zaangażowania w kierunku działalności proekologicznej wskazane w „Strategii Rozwoju BOŚ S.A. na lata 2021-2023”,
- uzyskiwane wyniki na działalności bankowej dla portfela ekologicznego,
- uzyskane efekty ekologiczne oraz projekty zakończone w danym okresie.

W ramach dyskusji nad sprawozdaniami dot. współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej, Komitet omawiał realizowane działania na rzecz wzmocnienia współpracy z NFOŚiGW oraz WFOŚiGW, w tym w szczególności kwestie dotyczące:

- postępu prac związanych z przystąpieniem do umowy, a następnie z obsługą wniosków klientów w ramach Programu NFOŚiGW „Czyste powietrze” (kredyty z dotacją),
- przygotowania do udziału w programie „Mój elektryk”, a następnie zawarcia umów i uruchomienia dopłat do leasingu samochodów elektrycznych,
- rezultatów wspólnych prac warsztatowych, które pozwoliły zdefiniować kierunki współpracy, takie jak wspólne finansowanie wybranych transakcji ekologicznych, uruchamianie wspólnych punktów informacyjnych dla programu „Czyste powietrze”.

Komitet ds. Ekologii – na tle prezentowanych sprawozdań i analiz - zwracał m.in. uwagę na potrzebę:

- większego zaangażowania i zwiększenia skuteczności działań Banku w pozyskiwaniu kredytów na instalacje OZE dla przedsiębiorców, w szczególności kredytów na farmy fotowoltaiczne i biogazownie,
- intensyfikacji zaangażowania w poszczególne obszary ochrony środowiska, w tym m.in. w zakresie ekologicznego transportu oraz zrównoważonego budownictwa,
- rozważenia udziału w finansowaniu spalarni odpadów jako potencjalnej szansy budowania portfela Banku, podobnie jak transakcji z obszaru ciepłownictwa oraz biogazowni,
- intensyfikacji działań Banku na rzecz pozyskiwania transakcji proekologicznych realizowanych przy współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego, m.in. w związku z promesami udzielonymi samorządom, dotyczącymi przyznania środków w ramach KPO na inwestycje w zakresie gospodarki wodno-ściekowej,
- uzyskania satysfakcjonującej dochodowości z obsługi przez Bank programu „Mój elektryk”.

Poza wskazanymi powyżej sprawozdaniami, Komitet omawiał także inne istotne zagadnienia z obszaru ekologii, w tym w szczególności opiniował dokumenty wypracowane w ramach działań związanych z pozyskaniem ratingu ESG (E – Środowisko, S – Społeczna odpowiedzialność i G – Ład korporacyjny), w tym:

- Raport ESG „Jesteśmy pełni zielonej energii”,
- Strategię ESG,
- Politykę Klimatyczną Banku Ochrony Środowiska S.A.
- Politykę Środowiskową Banku Ochrony Środowiska S.A.

Strategia ESG stanowi mapę drogową działań przygotowujących Bank do przyszłych nowych wyzwań w obszarach składających się na zakres ESG, natomiast Polityka klimatyczna wytycza kierunki działań Banku zmierzających do przeciwdziałania zmianom klimatu oraz adaptacji do zmian klimatu, a także do osiągnięcia przez Bank celów w zakresie redukcji emisji zgodnie z zapisami Strategii ESG. Cele Polityki będą realizowane poprzez działania skoncentrowane na: ograniczaniu śladu węglowego Banku, wspieraniu transformacji klimatycznej klientów, w tym w kierunku niskoemisyjności działalności gospodarczej, ograniczaniu finansowania sektorów i projektów wysokoemisyjnych, zarządzaniu ryzykiem związanym ze zmianami klimatu, wykorzystaniu szans i ewentualnych pozytywnych skutków zmian klimatu.

3.4. Komitet ds. Ryzyka („KR”)

Komitet ds. Ryzyka wspiera Radę Nadzorczą w nadzorze nad obszarem ryzyka, realizując zadania przewidziane w Ustawie Prawo bankowe, Statucie Banku oraz uchwałach Rady Nadzorczej.

W roku 2021 Komitet pracował w następującym składzie:

- Emil Stanisław Ślęzak – Przewodniczący Komitetu,
- Leszek Jerzy Banaszak – Wiceprzewodniczący Komitetu
- Wojciech Piotr Wardacki – Członek Komitetu (do 23 czerwca 2021 r.)
- Andrzej Grzegorz Matysiak – Członek Komitetu (od 13 lipca 2021 r.)

W 2021 roku posiedzenia Komitetu ds. Ryzyka odbywały się w miarę potrzeb, uwarunkowanych przede wszystkim realizacją Planu pracy Komitetu i potrzebami Banku.

W 2021 r. odbyło się 11 posiedzeń Komitetu ds. Ryzyka, co zostało udokumentowane w protokołach z posiedzeń.

W posiedzeniach Komitetu uczestniczyli: 1) Członkowie Zarządu Banku, 2) Dyrektorzy komórek organizacyjnych Centrali z Obszaru Ryzyka oraz, w zależności od potrzeb, Dyrektorzy komórek organizacyjnych Centrali z innych obszarów Banku, 3) Dyrektor Departamentu Audytu Wewnętrznego oraz Dyrektor Departamentu Zgodności lub osoby ich zastępujące.

Do głównych zadań Komitetu ds. Ryzyka należy wsparcie Rady Nadzorczej w nadzorze nad obszarem ryzyka. Realizując główne zadania Komitet w szczególności:

- 1) opiniuje całościowo bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka, w tym:
 - przyjmuje okresowe raporty/informacje Zarządu Banku o najważniejszych wydarzeniach mających wpływ na poziom ryzyka w Banku oraz o znaczących zmianach w procesie i systemie zarządzania ryzykiem,
 - przyjmuje okresowe sprawozdania/raporty/informacje Zarządu Banku o poziomie ryzyka, zwiększonej ekspozycji na dane ryzyko, o sposobach identyfikacji i monitorowania ryzyka oraz podjętych działaniach w celu zmniejszenia ryzyka;

- 2) opiniuje opracowaną przez Zarząd Banku strategię zarządzania ryzykiem w działalności Banku oraz przedkładane przez Zarząd informacje dotyczące realizacji tej strategii;
- 3) wspiera Radę Nadzorczą w nadzorowaniu wdrażania strategii zarządzania ryzykiem w działalności Banku przez kadrę kierowniczą wyższego szczebla;
- 4) weryfikuje, czy ceny pasywów i aktywów oferowane klientom w pełni uwzględniają model biznesowy Banku i jego strategię w zakresie ryzyka, a w przypadku gdy ceny te nie odzwierciedlają w odpowiedni sposób rodzajów ryzyka zgodnie z tym modelem i tą strategią, przedstawia Zarządowi Banku propozycje mające na celu zapewnienie adekwatności cen pasywów i aktywów do tych rodzajów ryzyka.

W 2021 roku efektami pracy Komitetu było między innymi:

- 1) rozpatrzenie i wydanie rekomendacji dla Rady Nadzorczej w odniesieniu do materiałów i dokumentów dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, w tym w szczególności, do:
 - kwartalnych raportów „Ryzyko bankowe”,
 - regulacji dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym:
 - Strategii zarządzania ryzykiem bankowym w BOŚ S.A.,
 - Polityki zarządzania ryzykiem kredytowym w BOŚ S.A.,
 - Polityki zarządzania ryzykiem koncentracji w BOŚ S.A.,
 - Polityki BOŚ S.A. w zakresie zarządzania ryzykiem płynności,
 - Polityki BOŚ S.A. w zakresie zarządzania ryzykiem rynkowym w księdze handlowej,
 - Polityki BOŚ S.A. w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej,
 - Zestawu całkowitych wewnętrznych ilościowych limitów w zakresie ryzyka finansowego w BOŚ S.A.,
 - Długoterminowego planu pozyskania i utrzymania środków obcych stabilnych BOŚ S.A. na lata 2021-2023,
 - Strategii Płynnościowej BOŚ S.A. na lata 2021-2023,
 - Polityki zarządzania ryzykiem operacyjnym w BOŚ S.A.,
 - Polityki zarządzania ryzykiem modeli w BOŚ S.A.;
 - Polityki zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanyymi w BOŚ S.A. oraz Planu operacyjnego zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanyymi i restrukturyzowanymi w BOŚ S.A. na lata 2021-2023;
- 2) rozpatrzenie i wydanie rekomendacji dla Rady Nadzorczej w odniesieniu do zagadnień dotyczących adekwatności kapitałowej oraz kapitału wewnętrznego, w tym w szczególności:
 - Raportu z przeglądu procesu ICAAP w Grupie Kapitałowej BOŚ S.A. za 2020 r.,
 - Polityki BOŚ S.A. w zakresie zarządzania kapitałem i procesem ICAAP,
 - Planu kapitałowego BOŚ S.A.
- 3) rozpatrzenie i wydanie rekomendacji dla Rady Nadzorczej w odniesieniu do wyników przeglądu procesu oceny adekwatności zasobów płynności ILAAP;
- 4) rozpatrzenie informacji nt.:
 - działań podejmowanych wobec klientów z portfela farm wiatrowych,
 - portfela HoReCa i galerii handlowych.

- 5) przygotowanie dla Rady Nadzorczej - w oparciu o otrzymywane od Zarządu Banku materiały i informacje – rekomendacji w sprawie oceny systemu zarządzania ryzykiem w BOŚ S.A. w 2021 roku. W skali od 1 do 4 (gdzie 1 jest oceną najlepszą) skuteczność systemu, podobnie jak w roku poprzednim, została oceniona na poziomie 3: „Adekwatny i skuteczny z zastrzeżeniami”. Rada Nadzorcza zaakceptowała powyższą ocenę, zgodnie z rekomendacją Komitetu. Uzasadnienie oceny zostało zawarte w załączniku nr 1 do niniejszego Sprawozdania.

3.5. Komitet Strategii i Rozwoju Banku („KSR”)

Komitet Strategii i Rozwoju Banku wspiera Radę Nadzorczą i Zarząd w określaniu kierunków dalszego rozwoju Banku, w tym:

- 1) monitoruje harmonogram przygotowań strategii działania Banku,
- 2) monitoruje proces realizacji strategii działania Banku,
- 3) przedstawia Radzie Nadzorczej stanowisko odnośnie do pożądanych zmian kierunków dalszego rozwoju strategicznego Banku i Grupy Kapitałowej,
- 4) opiniuje przedkładane Radzie Nadzorczej informacje dotyczące:
 - opracowywanej strategii działania Banku i Grupy Kapitałowej,
 - realizacji przyjętych celów strategicznych, w ramach corocznego procesu raportowego,
 - przesłanek do aktualizacji strategii działania Banku,
- 5) na wniosek Rady Nadzorczej realizuje inne zadania wspierające nadzór nad realizacją przyjętej strategii działania Banku.

W 2021 roku Komitet pracował w następującym składzie:

- Marcin Adam Jastrzębski – Przewodniczący Komitetu
- Robert Krzysztof Czarnecki – Wiceprzewodniczący Komitetu
- Zbigniew Dynak – Członek Komitetu (od 13 lipca 2021r.)
- Piotr Adam Wróbel – Członek Komitetu

W posiedzeniach Komitetu, poza jego członkami, regularnie uczestniczyli członkowie Zarządu Banku oraz Dyrektor Departamentu Strategii i Organizacji i dyrektorzy innych komórek organizacyjnych, stosownie do omawianych zagadnień, a także – w miarę możliwości i potrzeb – Przewodniczący Rady Nadzorczej.

W 2021 roku odbyło się 12 posiedzeń Komitetu Strategii i Rozwoju Banku.

W pierwszym półroczu 2021 roku odbyło się 5 posiedzeń Komitetu, które poświęcone były przygotowaniu nowej Strategii rozwoju Banku na lata 2021-2023. Dyskusje w tym zakresie dotyczyły głównie analiz strategicznych (m.in.: analiza potencjału strategicznego SWOT, analiza funkcji HR, uwarunkowania makroekonomiczne, perspektywa finansowa, wyzwania rynkowe w obszarze zmian proekologicznych w Polsce, analiza trendów rynkowych) oraz określenia kierunków strategicznego rozwoju Banku (m.in.: trendy w sektorze bankowym, zielona transformacja, misja i wizja Banku, zmiana modelu biznesowego, perspektywiczne oraz preferowane kierunki rozwoju strategicznego). W dniu

21 czerwca 2021 roku Komitet rekomendował Radzie Nadzorczej zatwierdzenie Strategii Rozwoju Banku na lata 2021-2023.

Zgodnie z rekomendacją Komitetu, Rada Nadzorcza:

- zatwierdziła „Strategię Rozwoju Banku Ochrony Środowiska S.A. na lata 2021-2023” w dniu 22 czerwca 2021 roku, a także
- zobowiązała Zarząd Banku do przygotowania planu wdrożenia ww. Strategii, w tym ścieżki realizacji jej założeń w poszczególnych latach.

W drugim półroczu 2021 roku odbyło się 7 posiedzeń Komitetu, które m.in. koncentrowały się na wsparciu Zarządu w opracowaniu i wdrożeniu Planu operacjonalizacji nowo przyjętej Strategii Banku. W dniu 29 września 2021 roku – zgodnie z rekomendacją Komitetu - Rada Nadzorcza zatwierdziła Plan operacjonalizacji Strategii.

Poza ww. zagadnieniami, Komitet w szczególności:

- monitorował postępy w realizacji przyjętej w czerwcu 2021 r. Strategii Rozwoju Banku na lata 2021-2023, a także zapoznał się z raportem rocznym dot. realizacji Strategii Banku w roku 2020,
- zapoznawał się i omawiał zagadnienia dotyczące: a/ stanu i rozwoju IT w Banku, b/ Strategii Sprzedaży, c/ Programu finansowania Przedsiębiorstw Energetyki Ciepłej.

4. Podsumowanie działalności Rady Nadzorczej w 2021 r., w tym samoocena w zakresie skuteczności działania Rady Nadzorczej

Zgodnie z „Dobrymi Praktykami Spółek Notowanych na GPW 2021”, Rada Nadzorcza przedstawia Walnemu Zgromadzeniu podsumowanie swojej działalności w 2021 r., w tym samoocenę w zakresie skuteczności działania Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza odbyła w 2021 r. 16 posiedzeń (w tym 1 posiedzenie dwudniowe), a także przeprowadziła 11 głosowań w trybie poza posiedzeniem, zakończonych podjęciem wnioskowanych uchwał.

Liczba posiedzeń Rady Nadzorczej istotnie przekroczyła obowiązujące minimum, wynikające zarówno z § 19 ust. 2 Statutu Banku („*Posiedzenia Rady Nadzorczej zwoływane są przez jej przewodniczącego w miarę potrzeb, nie rzadziej niż raz na kwartał*”), jak i z art. 389 § 3 Kodeksu spółek handlowych („*Rada nadzorcza powinna być zwoływana w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż trzy razy w roku obrotowym*”).

Zasadą było uczestnictwo wszystkich Członków Rady Nadzorczej w jej posiedzeniach. Nieliczne przypadki nieobecności były zawsze usprawiedliwiane.

Osoby powoływane w skład Rady Nadzorczej – w celu zapewnienia wszechstronności i różnorodności tego organu – reprezentowały i nadal reprezentują różne kierunki wykształcenia i umiejętności, wysokie kwalifikacje oraz bogate doświadczenie zawodowe. Każdy z Członków Rady Nadzorczej na bieżąco interesował się sytuacją Banku, co wynikało nie tylko z pełnionej funkcji, ale też z wykształcenia, doświadczenia i zainteresowań. Istotne spostrzeżenia

i opinie poszczególnych członków Rady Nadzorczej znalazły odzwierciedlenie w protokołach z posiedzeń Rady Nadzorczej.

Wszyscy Członkowie Rady Nadzorczej wykonywali swoje funkcje w sposób aktywny, wykazując się niezbędnym poziomem zaangażowania w pracę całej Rady Nadzorczej. Członkowie Rady poświęcali niezbędną ilość czasu na wykonywanie swoich obowiązków, wynikających z zasiadania w organie nadzorującym, w tym także w komitetach Rady Nadzorczej (każdy z Członków Rady Nadzorczej zasiadał/zasiada co najmniej w jednym Komitecie). Przyjęto również zasadę, że w posiedzeniach każdego z Komitetów mogą uczestniczyć wszyscy Członkowie Rady Nadzorczej, także ci, którzy nie są jego członkami (Członkowie Rady Nadzorczej aktywnie korzystają z tej możliwości). Aktywność i zaangażowanie poszczególnych Członków Rady pozwoliło na należyte wykonywanie zadań przez całą Radę Nadzorczą, jako kolegialnego organu nadzoru.

Czynności, do których zobowiązana jest Rada Nadzorcza były wykonywane terminowo i z najwyższą starannością. Decyzje podejmowane były po szczegółowym rozpatrzeniu i wysłuchaniu argumentacji Zarządu. Działania Rady Nadzorczej obejmowały w 2021 r. kwestie ujęte w rocznym ramowym Planie pracy Rady, jak również wynikające z bieżącej działalności Banku.

Rada Nadzorcza pozytywnie ocenia skuteczność swojego działania w 2021 roku. W świetle obowiązków kodeksowych i statutowych Rada Nadzorcza należycie wypełniała swoje obowiązki, wynikające ze stałego nadzoru nad Bankiem. Przejawiało się to w szczególności w bieżącym monitorowaniu:

- postępów we wdrażaniu Programu Postępowania Naprawczego („PPN”) oraz bieżącej sytuacji finansowej Banku. Kwestia ta, jako zasadnicza dla Banku, była omawiana na każdym posiedzeniu. Rada rozpatrywała cykliczne (miesięczne) informacje dotyczące wyników finansowych Banku – zarówno na tle PPN, jak i na tle wyników innych banków. Rada Nadzorcza szczególną uwagę zwracała na konieczność podejmowania bardziej aktywnych i skutecznych działań na rzecz wzrostu przychodów Banku, w tym wzrostu sald i skali działalności kredytowej;
- postępów we wdrażaniu działań związanych z poprawą rentowności działania Banku. Rada Nadzorcza co miesiąc rozpatrywała oraz zatwierdzała miesięczne sprawozdania w tej sprawie, przygotowywane dla Komisji Nadzoru Finansowego;
- postępów we wdrażaniu zaleceń pokontrolnych KNF w obszarze AML/CFT, tj. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Rada Nadzorcza co miesiąc rozpatrywała oraz zatwierdzała miesięczne sprawozdania w tej sprawie, przygotowywane dla Komisji Nadzoru Finansowego;
- zaangażowania Banku w finansowanie farm wiatrowych (*zaangażowanie Banku w tę branżę skutkowało wzrostem ryzyka koncentracji, a w konsekwencji koniecznością utworzenia na koniec 2016 r. dodatkowych odpisów i spadkiem wyniku finansowego Banku*). Zarząd Banku – zgodnie z oczekiwaniem Rady Nadzorczej – cyklicznie prezentował na posiedzeniach Rady informacje dotyczące stanu portfela farm wiatrowych i sytuacji poszczególnych farm oraz informacje dotyczące zarządzania ryzykiem w tym

obszarze. Podjęte działania przyniosły skutek m.in. w postaci znaczącej poprawy struktury portfela farm wiatrowych (obecnie blisko 99% tego portfela składa się ze zdrowych ekspozycji);

- zaangażowania Banku w finansowanie podmiotów z branży HoReCA (hotele, restauracje, catering). Rada Nadzorcza na bieżąco śledziła sytuację podmiotów finansowanych przez Bank, w związku z istotnym narażeniem branży HoReCa na niekorzystne efekty obostrzeń, wdrażanych w związku z rozwojem pandemii COVID-19;
- jakości zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego. Szczegółowe informacje w tym zakresie były cyklicznie (co kwartał) rozpatrywane zarówno przez Radę Nadzorczą, jak i przez Komitet ds. Ryzyka;
- jakości zarządzania ryzykiem braku zgodności, a także wyników kontroli i audytów wewnętrznych oraz wyników kontroli zewnętrznych. Szczegółowe informacje w tym zakresie były cyklicznie (co kwartał) rozpatrywane zarówno przez Radę Nadzorczą, jak i przez Komitet Audytu Wewnętrznego;
- działalności proekologicznej Banku, w tym finansowania przedsięwzięć środowiskowych, w szczególności we współpracy z Narodowym oraz Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – jako realizacji statutowej misji BOŚ S.A. Szczegółowe raporty w tej sprawie były cyklicznie rozpatrywane zarówno przez Radę Nadzorczą, jak i Komitet ds. Ekologii.

Poza regularną oceną sytuacji Banku po upływie kolejnych miesięcy i kwartałów, przejawiającą się wymienionymi wyżej działaniami, najistotniejszymi sprawami, którymi zajmowała się Rada Nadzorcza w 2021 roku były następujące kwestie:

- działania na rzecz ostatecznego ukształtowania składu Zarządu Banku, w tym w szczególności przeprowadzenie niezbędnych postępowań kwalifikacyjnych i powołanie dwóch członków Zarządu, odpowiedzialnych za Obszar Biznesowy oraz za Obszar Ekologii i Klimatu;
- rozpatrzenie i podjęcie uchwał w sprawach należących do wyłącznej kompetencji Rady Nadzorczej, w tym w szczególności:
 - dokonanie oceny realizacji celów zarządczych, celów nadzorowanego Obszaru i celów indywidualnych ustalonych na rok 2020 dla członków Zarządu;
 - ustalenie celów zarządczych, celów nadzorowanych obszarów i celów indywidualnych dla członków Zarządu na 2021 rok;
 - uchwalenie „Polityki oceny odpowiedniości kandydatów na członków Zarządu, członków Zarządu oraz Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A.”;
- rozpatrzenie i dokonanie oceny sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za 2020 rok oraz sprawozdań Zarządu z działalności Banku i Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za 2020 rok, a także rozpatrzenie i zaopiniowanie materiałów kierowanych do Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia BOŚ S.A., które odbyło się w dniu 23 czerwca 2021 r.;
- monitorowanie kosztów działania Banku, m.in. w kontekście usług zleczanych na zewnątrz, obowiązującej struktury organizacyjnej oraz zasobów kadrowych Banku;

- rozpatrzenie i zatwierdzenie szeregu dokumentów przedłożonych Radzie Nadzorczej przez Zarząd Banku, w tym w szczególności:
 - Strategii zarządzania ryzykiem bankowym w BOŚ S.A. oraz polityk dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym: Polityki zarządzania ryzykiem koncentracji, Polityki zarządzania ryzykiem kredytowym, Polityki zarządzania ryzykiem płynności, Polityki zarządzania ryzykiem rynkowym w księdze handlowej, Polityki zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej, „Zestawu całkowitych wewnętrznych ilościowych limitów w zakresie ryzyka finansowego w BOŚ S.A.,
 - Polityki zarządzania ryzykiem modeli w Banku Ochrony Środowiska S.A.,
 - Strategii Płynnościowej BOŚ S.A. na 2021r.,
 - Długoterminowego planu pozyskania i utrzymania środków obcych stabilnych Banku Ochrony Środowiska S.A. na 2021 r.,
 - Regulaminu Departamentu Zgodności oraz „Planu działań Departamentu Zgodności Banku Ochrony Środowiska S.A. na 2021 r.,
 - Karty audytu wewnętrznego – Zasad (regulaminu) funkcjonowania komórki audytu wewnętrznego w BOŚ S.A.,
 - Systemu kontroli wewnętrznej w BOŚ S.A.,
 - Polityki informacyjnej - Zasad ujawniania przez BOŚ S.A. informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej,
 - Strategii inwestycyjnej Banku Ochrony Środowiska S.A.,
 - Grupowego Planu Naprawy Grupy Kapitałowej BOŚ S.A.,
 - Polityki BOŚ S.A. w zakresie zarządzania kapitałem i procesem ICAAP,
 - Strategii Rozwoju Banku Ochrony Środowiska S.A. na lata 2021-2023,
 - Polityki wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku oraz w Grupie Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A.,
 - Planu kapitałowego Banku na 2021 rok,
 - Regulaminu uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej,
 - Polityki zatwierdzania nowych produktów w Banku Ochrony Środowiska S.A.,
 - Polityki identyfikowania kluczowych funkcji oraz powoływania i odwoływania osób pełniących te funkcje, w tym oceny odpowiedniości kandydatów i osób zajmujących stanowiska na kluczowych funkcjach w Banku Ochrony Środowiska S.A.,
 - Polityki przeciwdziałania i zarządzania konfliktami interesów w Banku Ochrony Środowiska S.A.,
 - Polityki zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanyymi w BOŚ S.A.

Ponadto – zgodnie z wymogami wynikającymi z Kodeksu spółek handlowych, „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” oraz „Rekomendacji Z” wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, Dobrych Praktyk Spółek notowanych na GPW oraz Ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym – Rada Nadzorcza:

- dokonała oceny sytuacji Banku w 2021 r. w ujęciu skonsolidowanym, z uwzględnieniem oceny systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego (załącznik Nr 1 do niniejszego sprawozdania);

- dokonała oceny funkcjonowania Polityki Wynagradzania w 2021 roku oraz przygotowała projekt oceny dla organu stanowiącego w zakresie ustalenia czy przyjęta Polityka Wynagradzania sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku (załącznik Nr 2 do niniejszego sprawozdania);
- dokonała oceny zasadności wydatków ponoszonych przez Bank i Grupę kapitałową Banku na wspieranie kultury, sportu, instytucji charytatywnych, mediów, organizacji społecznych, związków zawodowych itp. (załącznik Nr 3 do niniejszego sprawozdania);
- dokonała oceny stosowania przez Bank Ochrony Środowiska S.A. „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”, wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 22 lipca 2014 r. oraz oceny sposobu wypełniania przez Bank obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego, określonych w Regulaminie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. oraz przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych w 2021 r. (załącznik Nr 4 do niniejszego sprawozdania);
- dokonała oceny stopnia realizacji polityki różnorodności w odniesieniu do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku (załącznik Nr 5 do niniejszego sprawozdania);
- przygotowała dla Walnego Zgromadzenia informację o uchwaleniu tego Regulaminu przez Radę Nadzorczą dokonała oceny adekwatności Regulaminu Rady Nadzorczej oraz przygotowała dla Walnego Zgromadzenia informację o uchwaleniu tego Regulaminu przez Radę Nadzorczą (załącznik nr 6 do niniejszego Sprawozdania);
- dokonała oceny sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za 2021 rok sporządzonego łącznie ze sprawozdaniem Zarządu z działalności Banku, a także sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za 2021 rok w zakresie ich zgodności z księgami, dokumentami oraz stanem faktycznym. Rada Nadzorcza wydała w tej sprawie stosowne oświadczenie, które zostało podane do publicznej wiadomości w dniu 31 marca 2021 r., łącznie z Raportem rocznym Banku i Grupy Kapitałowej za 2021 rok.

Ponadto Rada Nadzorcza rozpatrzyła i pozytywnie zaopiniowała prezentowane Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu przez Zarząd Banku „Sprawozdanie o wydatkach reprezentacyjnych, wydatkach na usługi prawne, marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem – za 2021 rok”.

Przedstawiając powyższe informacje i samoocenę, Rada Nadzorcza Banku, w świetle obowiązków nałożonych na rady nadzorcze:

- pozytywnie ocenia skuteczność swojego działania w 2021 roku i stwierdza, że należycie wypełniała swoje obowiązki, wynikające ze stałego nadzoru nad Bankiem;
- wnosi do Walnego Zgromadzenia o pozytywną ocenę działalności Rady Nadzorczej Banku w 2021 roku, tj. o akceptację i przyjęcie przedstawionej samooceny.

5. Informacja nt. spełniania kryteriów niezależności przez Członków Rady Nadzorczej w 2021 r.

W 2021 r. w skład Rady Nadzorczej BOŚ S.A. wchodziłi:

- Leszek Jerzy Banaszak
- Robert Krzysztof Czarnecki
- Zbigniew Dynak (od 23 czerwca 2021 r.)
- Janina Kazimiera Goss
- Marcin Adam Jastrzębski
- Marzena Koczut (do 10 lutego 2021 r.);
- Andrzej Grzegorz Matysiak (od 23 czerwca 2021 r.)
- Ireneusz Purgacz
- Paweł Sałek
- Emil Stanisław Ślązak
- Wojciech Piotr Wardacki (do 23 czerwca 2021 r.)
- Piotr Adam Wróbel

Rada Nadzorcza, zgodnie z:

- przyjętymi do stosowania w Banku „Dobrymi Praktykami Spółek Notowanych na GPW”,
- Zaleceniem Komisji Europejskiej dotyczącym roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej), *zgodnie z którym Rada Nadzorcza powinna określić niezależność swoich Członków,*
- Regulaminem Rady Nadzorczej BOŚ S.A.,

oceniała, czy istnieją związki lub okoliczności mogące wpływać na spełnianie przez poszczególnych członków Rady Nadzorczej określonych kryteriów niezależności.

W wyniku złożonych przez Członków Rady Nadzorczej oświadczeń (wskazujących kryteria niezależności wymienione w ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym), a także w wyniku dokonanej oceny Rada Nadzorcza określiła status niezależności swoich członków, uznając, że spośród składu Rady Nadzorczej, aktualnego na dzień 31 grudnia 2021 r.:

- kryteria niezależności spełniali: Pan Leszek Jerzy Banaszak, Pan Zbigniew Dynak, Pani Janina Kazimiera Goss, Pan Marcin Adam Jastrzębski, Pan Ireneusz Purgacz, Pan Paweł Sałek, Pan Emil Stanisław Ślązak (7 osób)
- kryteriów niezależności - z uwagi na powiązania zawodowe z akcjonariuszami posiadającymi co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w akcjonariacie BOŚ S.A. - nie spełniali: Pan Robert Krzysztof Czarnecki, Pan Andrzej Grzegorz Matysiak, Pan Piotr Adam Wróbel (3 osoby).

Powyższe oznacza, że warunek wskazany w „Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW”: *„Przynajmniej dwóch członków rady nadzorczej spełnia kryteria niezależności wymienione w ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, a także nie ma rzeczywistych i istotnych powiązań z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w spółce”* był w Banku spełniony.

Ponadto Rada Nadzorcza informuje, że kryteria niezależności określone w ww. Ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym spełniali wszyscy członkowie Rady Nadzorczej wchodzący w skład Komitetu Audytu Wewnętrznego.

6. Informacja nt. spełniania przez członków Rady Nadzorczej wymogów z art. 129 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U. z 2020 r. poz. 1415)

Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzorze publicznym wprowadziła szczególne wymogi wobec członków Rady Nadzorczej będących członkami Komitetu Audytu Wewnętrznego:

- 1) przepis art. 129 ust. 1 ww. Ustawy wymaga, by przynajmniej jeden członek Komitetu Audytu Wewnętrznego posiadał wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych.

Na podstawie złożonych przez Członków Komitetu Audytu Wewnętrznego oświadczeń, Rada Nadzorcza stwierdza, że powyższy wymóg był w Banku spełniony;

- 2) przepis art. 129 ust. 5 ww. Ustawy wymaga, by członkowie Komitetu Audytu Wewnętrznego posiadali wiedzę i umiejętności z zakresu bankowości, przy czym warunek ten uznaje się za spełniony, jeżeli przynajmniej jeden członek Komitetu Audytu Wewnętrznego posiada wiedzę i umiejętności z zakresu bankowości lub poszczególni członkowie w określonych zakresach posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu bankowości.

Na podstawie złożonych przez Członków Komitetu Audytu Wewnętrznego oświadczeń, Rada Nadzorcza stwierdza, że powyższy wymóg był w Banku spełniony.

7. Sprawozdanie Rady Nadzorczej z dokonanej oceny:

- sprawozdań Banku i Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za 2021 rok w zakresie ich zgodności z księgami, dokumentami oraz ze stanem faktycznym;
- wniosku Zarządu w sprawie podziału zysku Banku za 2021 rok.

Rada Nadzorcza Banku Ochrony Środowiska S.A., na podstawie art. 382 § 3 Kodeksu spółek handlowych oraz § 43 ust. 1 i 2 Statutu Banku dokonała oceny niżej wymienionych sprawozdań w zakresie ich zgodności z księgami, dokumentami oraz ze stanem faktycznym:

- 1) rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2021 roku (skonsolidowane sprawozdanie finansowe),
- 2) rocznego sprawozdania finansowego Banku Ochrony Środowiska S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2021 roku (jednostkowe sprawozdanie finansowe),
- 3) sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. w 2021 roku sporządzonego łącznie ze sprawozdaniem Zarządu z działalności Banku Ochrony Środowiska S.A.

Rada Nadzorcza oceniła powyższe sprawozdania jako zgodne z księgami, dokumentami oraz stanem faktycznym. Rada Nadzorcza wydała powyższą ocenę w oparciu o:

- treści i dane zawarte w wyżej wymienionych sprawozdaniach, przedstawionych Radzie Nadzorczej przez Zarząd Banku,
- sprawozdania audytora z przeprowadzonego badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz jednostkowego sprawozdania finansowego, jak również w oparciu o sprawozdanie dodatkowe firmy audytorskiej sporządzone dla Komitetu Audytu Wewnętrznego,
- spotkania z przedstawicielami firmy audytorskiej, w tym z kluczowym biegłym rewidentem,
- pozytywne rekomendacje Komitetu Audytu Wewnętrznego co do zbadanych sprawozdań finansowych.

Prawidłowość skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz prawidłowość jednostkowego sprawozdania finansowego została również potwierdzona przez uprawnionego niezależnego biegłego rewidenta (sprawozdanie z badania zostało wydane bez zastrzeżeń).

Oświadczenie Rady Nadzorczej w sprawie dokonanej oceny zostało przekazane do publicznej wiadomości w raporcie rocznym w dniu 31 marca 2022 r., zgodnie z § 70 ust. 1 pkt 14 i § 71 ust. 1 pkt 12 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim oraz § 20 ust. 11 pkt 9 Statutu Banku Ochrony Środowiska S.A.

Ponadto – po rozpatrzeniu na posiedzeniu w dniu 25 maja 2022 r. – Rada Nadzorcza pozytywnie zaopiniowała wniosek Zarządu dotyczący podziału zysku Banku za 2021 rok, zgodnie z którym osiągnięty w 2021 roku zysk w wysokości 48 714 000 zł. (czterdzieści osiem milionów siedemset czternaście tysięcy złotych), Zarząd proponuje w całości przeznaczyć na kapitał zapasowy.

Rada Nadzorcza Banku pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały Walnego Zgromadzenia w tej sprawie, rekomendując Walnemu Zgromadzeniu jej uchwalenie.

Składając niniejsze sprawozdanie, wraz z ocenami i informacjami zawartymi w załącznikach do sprawozdania, Rada Nadzorcza wnosi do Walnego Zgromadzenia o jego zatwierdzenie, w tym w szczególności o:

- pozytywną ocenę skuteczności działania Rady Nadzorczej w 2021 roku, tj. o akceptację i przyjęcie przedstawionej przez Radę Nadzorczą samooceny;

- pozytywną ocenę adekwatności Regulaminu Rady Nadzorczej oraz przyjęcie informacji o jego uchwaleniu przez Radę Nadzorczą.

Za Radę Nadzorczą Banku Ochrony Środowiska S.A.
Przewodniczący Rady

dr hab. Emil Ślęzak, prof. SGH

Załącznik Nr 1
do Sprawozdania z działalności
Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A. za 2021 r.

ocena sytuacji Banku w 2021 r. w ujęciu skonsolidowanym, z uwzględnieniem oceny systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego,

Podstawę przygotowania przez Radę Nadzorczą oceny w powyższym zakresie stanowią zasady ładu korporacyjnego zawarte w „Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW 2021”.

Rada Nadzorcza dokonała oceny sytuacji Banku w 2021 r. na podstawie materiałów rozpatrywanych w ciągu roku na posiedzeniach Rady Nadzorczej, w tym w szczególności na podstawie:

- comiesięcznych informacji nt. sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku,
- kwartalnych sprawozdań komórki ds. zgodności oraz sprawozdań komórki audytu wewnętrznego z wyników przeprowadzonych audytów i kontroli, a także na podstawie innych materiałów i raportów dotyczących działalności Banku, w tym w szczególności dotyczących obszaru zarządzania ryzykiem,
- analizy Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. w 2021 roku sporządzonego łącznie ze Sprawozdaniem Zarządu z działalności Banku;
- analizy rocznego Sprawozdania finansowego BOŚ S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2021 r. oraz rocznego skonsolidowanego Sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2021 r.;
- Sprawozdania niezależnego biegłego rewidenta z badania wyżej wymienionych sprawozdań finansowych za 2021 rok oraz informacji audytora nt. przebiegu i wyników ww. badania.

1. Zwięzła ocena sytuacji Banku oraz Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. w 2021 roku

Oceniając sytuację Banku oraz Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. w 2021 roku, Rada Nadzorcza zwraca uwagę na następujące fakty:

- 1) Grupa BOŚ S.A. w 2021 roku osiągnęła zysk netto w wysokości 47,5 mln zł wobec 306,9 mln zł straty wykazanej w poprzednim roku. Grupa BOŚ S.A. wykazała poprawę wyników z podstawowej działalności, zarówno w obszarze wyniku odsetkowego jak i prowizyjnego.
- 2) Wynik odsetkowy był wyższy o 5,1 mln zł niż w 2020 roku, na skutek wyższego spadku kosztów odsetkowych niż przychodów. Przychody z tytułu odsetek zmniejszyły się o 86,4 mln zł, głównie od klientów instytucjonalnych. Natomiast koszty z tytułu odsetek zmniejszyły się o 91,5 mln zł. Największy wpływ na ich spadek miały niższe koszty rachunków bankowych i depozytów klientów indywidualnych.
- 3) Wynik z tytułu opłat i prowizji wzrósł o 7,3 mln zł w porównaniu do 2020 roku, głównie jako rezultat wzrostu prowizji od kredytów oraz gwarancji a także przychodów z opłaty za obsługę rachunków klientów, inne operacje

rozliczeniowe w obrocie krajowym i zagranicznym. Podobnie jak w 2020 roku znaczący wpływ na wynik przewidywany Grupy miały opłaty z działalności maklerskiej.

- 4) Ogólne koszty administracyjne Grupy zwiększyły się o 19,3 mln zł, wobec 2020 roku, głównie z powodu wyższych kosztów wynagrodzeń o 20,4 mln zł głównie z powodu wyższych kosztów wynagrodzeń w obszarach związanych z rozwojem biznesu oraz w obszarze bezpieczeństwa, przeciwdziałania praniu pieniędzy i IT.
- 5) Istotny negatywny wpływ na wynik netto 2021 roku Grupy miały dodatkowe rezerwy na ryzyko prawne związane z walutowymi kredytami hipotecznymi związane w wysokości 20,8 mln zł. Rezerwy zostały utworzone w związku ze wzrostem liczby spraw sądowych. Rezerwy na ryzyko prawne obciążające wynik 2020 roku wynosiły 353,0 mln zł.
- 6) Najważniejsze wskaźniki rentowności i efektywności działania Grupy BOŚ w 2021 roku zanotowały poprawę wobec 2020 roku - stopa zwrotu z kapitału (ROE) wyniosła 2,5%, stopa zwrotu z aktywów ROA 0,2%. Podczas gdy w 2020 roku wyżej wymienione wskaźniki miały wartości ujemne. Wskaźnik koszty/dochody ukształtował na poziomie 64,9% i wzrósł w stosunku do roku poprzedniego o 2,9 p.p. (głównie na skutek wzrostu kosztów). Marża odsetkowa na aktywach ogółem obniżyła się do poziomu 1,8% wobec 1,9 % rok wcześniej, co w głównej było efektem obniżenia rynkowych stóp procentowych wobec poziomów z początku 2020 roku.
- 7) Udział należności z utratą wartości w całym portfelu wycenianym wg zamortyzowanego kosztu wyniósł na koniec grudnia 2021 roku 13,6% wobec 13,1% na koniec 2020 roku.
- 8) Udział BOŚ S.A. w sektorze bankowym na koniec 2021 roku (na podstawie danych KNF dotyczących sektora bankowego z oddziałami zagranicznymi) wynosił:
 - w zakresie sumy bilansowej 0,8% wobec 0,9%, na koniec 2020 roku,
 - w zakresie depozytów sektora niefinansowego 1,1% wobec 1,2% na koniec 2020 roku,
 - w zakresie kredytów i pożyczek 0,8% wobec 0,9% na koniec 2020 roku.
- 9) Agencja Fitch podwyższyła w dniu 28 października 2021 roku perspektywę ratingu Banku Ochrony Środowiska z negatywnej na stabilną. Agencja w wydanym raporcie poinformowała, że potwierdzenie ratingów Banku i zmiana perspektywy odzwierciedla pogląd Agencji, że szybkie ożywienie gospodarcze i dostosowanie modelu biznesowego Banku powinno wesprzeć jakość aktywów i rentowność operacyjną w ciągu najbliższych dwóch lat.

Rada Nadzorcza podkreśla, że:

- 1) pomimo utworzenia rezerw na ryzyko związane z kredytami hipotecznymi powiązanych z walutą obcą w wysokości 462 mln zł, poziom adekwatności kapitałowej Grupy BOŚ na koniec grudnia 2021 roku utrzymywał się powyżej poziomów zalecanych przez Komisję Nadzoru Finansowego („KNF”) współczynnik kapitału podstawowego Tier I wyniósł 13,26% (wobec 13,09% w roku 2020), a łączny współczynnik kapitałowy TCR 14,61% (wobec 14,86% rok wcześniej). Dla samego Banku wielkości te wyniosły odpowiednio - Tier I: 13,38% (wobec 13,17% na koniec 2020 roku), TCR: 14,31% (wobec 14,38% rok wcześniej), przy czym zalecane przez KNF minimalne

wskaźniki kapitałowe wynoszą 9,0% dla współczynnika kapitału Tier oraz 11,16% dla łącznego współczynnika kapitałowego TCR.

Powyższe oznacza, że zarówno Bank jak i podmioty Grupy Kapitałowej utrzymały wskaźniki bezpieczeństwa na poziomie przewyższającym minimalne poziomy regulacyjne.

- 2) Grupa Kapitałowa Banku funkcjonując w gospodarce pozostającej w 2021 roku pod wpływem czynników związanych z pandemią COVID-19, utrzymała pełną zdolność operacyjną i wobec stanu na koniec 2020 roku osiągnęła:
 - poprawę wyniku netto, który wyniósł 47,5 mln zł wobec 306,9 mln zł straty wykazanej w 2020 roku,
 - wzrost wyniku odsetkowego o 5,1 mln zł, tj. o 1,4% w porównaniu do 2020 roku,
 - wzrost wyniku prowizyjnego o 5,4% w porównaniu do 2020 roku,
 - wzrost udziału kredytów proekologicznych do 36,9% salda kredytów ogółem w Banku (na dzień 31 grudnia 2020 roku udział ten wynosił 36,3%),
 - udział kredytów proekologicznych w sprzedaży kredytów ogółem na poziomie ok. 40%,
 - wzrost sprzedaży kredytów o 26,8% w porównaniu do 2020 roku.
- 3) W 2021 roku Bank kontynuował rozwój działalności na rynku finansowania projektów proekologicznych. Na koniec 2021 roku udział w portfelu kredytowym kredytów udzielonych na działania służące ochronie środowiska oraz wspierające zrównoważony rozwój wynosił 36,9% salda kredytów ogółem w Banku (na koniec 2020 roku 36,3%). Kwota kredytów proekologicznych na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosiła 4,7 mld zł i była wyższa o 1,4% w porównaniu do roku 2020.
- 4) Zgodnie z założeniami Strategii Rozwoju BOŚ na lata 2021-2023, Bank uzyskał w grudniu 2021 roku rating ESG.
- 5) Dostosowując się do nowej strategii Bank przeprowadził analizę efektywności sieci placówek detalicznych. Podjęto trudne decyzje dotyczące restrukturyzacji sieci sprzedaży, tj. likwidacji niektórych placówek detalicznych Banku. Dla pracowników zamykanych oddziałów przygotowane zostały pakiety osłonowe, a części z nich została zaproponowana praca w innych obszarach Banku. Ponadto zakłada się uruchomienie trzech nowych centrów biznesowych, dzięki którym Bank planuje wzmocnić swoją obecność w segmencie klientów firmowych i JST.
- 6) Bank przywiązuje dużą wagę do procesu transformacji cyfrowej. Kontynuowano działania związane z robotyzacją, gdzie Bank może pochwalić się konkretnymi osiągnięciami. Przy doborze procesów do robotyzacji kluczem pozostaje efektywność biznesowa.

W ramach jednej z inicjatyw strategicznych zakupiony został nowy system front office – KONDOR+. Jego implementacja przełoży się na wzrost efektywności oraz jakości obsługi, a także zautomatyzuje procesy zarządzania ryzykiem płynności, rynkowym oraz kredytowym.
- 7) Podjęto szereg działań transformacyjnych w obszarze kultury organizacyjnej, aby BOŚ był nowoczesną i elastyczną organizacją, a jednocześnie pielęgnował takie wartości, jak: szacunek dla innych i ekologii, zaangażowanie, współpracę, profesjonalizm.

8) Produkty Banku, tworzone z myślą o zaspokajaniu potrzeb klienta, uzyskiwały w 2021 roku liczne wyróżnienia i nagrody:

- w lutym 2021 roku Ekologiczny kredyt hipoteczny znajdujący się w ofercie Banku zajął pierwsze miejsce w zestawieniu „ekokredytów” hipotecznych serwisu bankier.pl,
- w marcu 2021 roku oferowane przez BOŚ finansowanie łańcucha dostaw w oparciu o faktoring mieszany zostało wyróżnione w ramach plebiscytu "Order Finansowy" magazynu Home&Market w kategorii Faktoring,
- w kwietniu 2021 roku Bank Ochrony Środowiska zajął trzecie miejsce w rankingu Złoty Bankier w kategoriach „Kredyt gotówkowy” i „Kredyt hipoteczny”,
- w kwietniu 2021 roku Forum Odpowiedzialnego Biznesu wyróżniło i doceniło dwie kolejne inicjatywy BOŚ: „Kalkulator instalacji fotowoltaicznej” oraz seria szkoleń z obszaru edukacji ekologicznej,
- w październiku 2021 roku BOŚ otrzymał międzynarodową nagrodę Best Green Banking Solutions CEE 2021. Bank został nagrodzony za najlepsze zielone rozwiązania bankowe w Europie Środkowo-Wschodniej w 2021 roku.

Bank, jak również należący do Grupy kapitałowej BOŚ S.A. Dom Maklerski, także były wielokrotnie nagradzane w 2021 roku za swoją działalność:

- Bank:
 - o otrzymał tytuł Laureata w kategorii „Lider Zrównoważonego Finansowania,
 - o został wyróżniony Srebrnym Listkiem CSR Polityki,
 - o otrzymał wyróżnienie Friendly Workplace 2021, przyznawane przez redakcję jednego z najbardziej cenionych i opiniotwórczych portali HR w Polsce – MarkaPracodawcy.pl,
 - o otrzymał trzecią w konkursie Laur CESSIO w kategorii Outsourcingu,
 - o otrzymał nagrodę Polskiej Izby Ekologii za zmniejszenie śladu węglowego o blisko 50 %,
 - o awansował w dwóch rankingach: rankingu Newsweeka w kategorii „Bank dla Kowalskiego”– Bank zajął 11 pozycję, awansując z 12 oraz w rankingu Forbesa -Bank awansował na 13 miejsce, z 16 rok temu. Ranking jest wynikiem badania Tajemniczy klient.
- Dom Maklerski BOŚ S.A.:
 - o został wybrany Najlepszym Domem Maklerskim Roku w 18 Edycji Ogólnopolskiego Badania Inwestorów przeprowadzonego przez Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych,
 - o został uhonorowany nagrodą Byk i Niedźwiedź w kategorii Najlepszy Dom Maklerski przyznana przez redakcję Gazety Giełdy i Inwestorów Parkiet,
 - o otrzymał trzy wyróżnienia za aktywność na Towarowej Giełdzie Energii,
 - o otrzymał wyróżnienie Finansowa Marka Roku Od Gazety Finansowej w kategorii Dom Maklerski „za wysoką jakość analiz, łatwy dostęp do

informacji i notowań, a także za dbałość o edukację finansową klientów”.

Na uwagę zasługuje również fakt, że w lutym 2021 roku Wojciech Hann, pełniący wówczas funkcję Wiceprezesa Zarządu, kierującego pracami Zarządu Banku oraz Radosław Olszewski Prezes Zarządu Domu Maklerskiego BOŚ znaleźli się w gronie Finansistów Roku 2020, wytypowanych przez Gazetę Finansową. W styczniu 2021 roku Ekonomści BOŚ w kolejnym roku z rzędu zajęli czołowe miejsca w konkursie na najtrafniejsze prognozy makroekonomiczne i rynkowe w 2020 roku organizowanym przez Gazetę Giełdy i Inwestorów „Parkiet”. W marcu 2021 roku ekonomiści BOŚ zajęli drugie miejsce w XIII edycji konkursu na najlepszego analityka makroekonomicznego organizowanego przez redakcję „Parkietu” i „Rzeczpospolitej”.

- 9) BOŚ S.A. w 2021 roku prowadził działalność operacyjną, przy stosowaniu szeregu rozwiązań mających na celu ograniczenie ryzyka epidemicznego, zarówno w stosunku do pracowników, jak i klientów korzystających z sieci placówek. Znaczna część pracowników BOŚ S.A. wykonywała swoje obowiązki w sposób zdalny.
- 10) Bank oferował klientom specjalne rozwiązania mające na celu ograniczenie negatywnych skutków pandemii COVID-19, w tym wsparcie w utrzymaniu przez nich płynności finansowej. Klienci korzystali z oferowanych przez Bank możliwości:
- uzyskania gwarancji z Portfelowej Linii Gwarancyjnej z Funduszu Gwarancji Płynnościowych BGK (PLG FGP) na zabezpieczenie kredytu z przeznaczeniem na zapewnienie płynności finansowej. Gwarancja obejmowała zarówno kredyty nowo udzielone, jak i odnowienia kredytów w rachunku bieżącym i linii kredytowych. Oferta była skierowana do sektora średnich i dużych przedsiębiorstw. Łączna sprzedaż kredytów objętych Gwarancjami PLG FGP wyniosła 813,9 mln zł w 2021 roku wobec 626,5 mln zł w 2020 roku,
 - uzyskania Gwarancji Biznesmax udzielanej ze środków Funduszu Gwarancyjnego Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój BGK przeznaczonych na wsparcie innowacyjnych przedsięwzięć w sektorze MŚP. Łączna kwota kredytów objętych Gwarancjami Biznesmax wyniosła 278,4 mln zł w 2021 roku wobec 125,9 mln zł w 2020 roku,
 - uzyskania gwarancji z programu gwarancji de minimis realizowanego w ramach rządowego programu "Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji BGK", wdrożonego w celu poprawy dostępu do finansowania. Łączna kwota kredytów objętych gwarancjami de minimis PLD-KFG wyniosła 197,3 mln zł w 2021 roku wobec 159,1 mln zł w 2020 roku,
 - uzyskania gwarancji spłaty limitu faktoringowego z Portfelowej Linii Gwarancyjnej Faktoringu z Funduszu Gwarancji Płynnościowych BGK (LGF FGP). Gwarancja oferowana jest klientom z sektora MŚP oraz dużym przedsiębiorstwom dotkniętym skutkami pandemii COVID-19 z przeznaczeniem na zapewnienie płynności finansowej – niezależnie od branży działania. Łączna kwota kredytów objętych Gwarancjami Faktoringu wyniosła 285,4 mln zł w 2021 roku wobec 88,0 mln zł w 2020 roku,

- otrzymania za pośrednictwem BOŚ S.A. wsparcia w formie subwencji finansowych oferowanych w ramach Tarczy Finansowej 2.0 Polskiego Funduszu Rozwoju (PFR). Łącznie w ramach Tarczy PFR 2.0 zostało zaakceptowanych 126 wniosków o subwencję finansową na łączną kwotę 43,9 mln zł. W ramach Tarczy PFR 1.0 – zostało zaakceptowanych 1 006 wniosków o subwencję finansową na łączną kwotę 285 mln zł,
- szczególnych rozwiązań dla Pożyczkobiorców Jessica i Jeremie ograniczających negatywne skutki pandemii COVID-19.

W 2021 roku BOŚ S.A. rozszerzył ofertę gwarancji portfelowych BGK o 2 nowe gwarancje:

- w dniu 17 marca 2021 roku Bank podpisał z BGK Umowę portfelowej linii gwarancyjnej, w wyniku czego została rozszerzona oferta gwarancji portfelowych BGK dostępnych dla klientów Banku. Umowa została zawarta w ramach Funduszu Gwarancji Rolnych,
- w dniu 24 czerwca 2021 r. Bank podpisał z BGK Umowę portfelowej linii gwarancyjnej Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji (EFPiG). Podpisana Umowa wprowadziła gwarancję BGK, w tym przypadku przeznaczoną dla osób fizycznych, chcących skorzystać z preferencyjnego kredytu proekologicznego umożliwiającego uzyskanie dotacji z WFOŚiGW na częściową spłatę kapitału kredytu w ramach Programu Priorytetowego NFOŚiGW „Czyste Powietrze”.

11) Bank przygotował Program Ugód dla klientów spłacających kredyty hipoteczne powiązane z kursem waluty obcej na zasadach zaproponowanych przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego. Program został uruchomiony z dniem 31 stycznia 2022 roku.

Oceniając sytuację Banku w 2021 roku Rada Nadzorcza:

- podkreśla, że Bank uruchomił zatwierdzony w dniu 17 grudnia 2021 roku przez Komisję Nadzoru Finansowego Grupy Plan Naprawy Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. (GPN). Wdrożony GPN zastępuje realizowany dotychczas przez Bank zaktualizowany Program Postępowania Naprawczego. Konsekwentnie prowadzone działania naprawcze w ramach GPN mają na celu osiągnięcie przez Bank trwałej rentowności;
- Rada Nadzorcza zwraca uwagę, że istnieją obszary, w których Bank dysponuje rezerwami. W szczególności:
 - o niezbędna jest dalsza intensyfikacja działań sprzedażowych a w konsekwencji wzrost przychodów Banku oraz wzrost salda kredytowego, a także intensyfikacja działań na rzecz wzrostu liczby klientów oraz dalszej poprawy jakości ich obsługi;
 - o istnieje konieczność zwiększania efektywności działania Banku, wyrażonej m.in. wskaźnikami ROE, ROA i C/I.

Rada Nadzorcza:

- pozytywnie ocenia fakt, że Bank - zgodnie ze swoją misją - we współpracy z innymi podmiotami systemu finansowania ekologii w Polsce, podejmuje aktywne działania na rzecz dalszego umacniania pozycji na rynku finansowania przedsięwzięć o charakterze proekologicznym oraz dąży do zwiększania wartości Banku, jako istotnego podmiotu systemu finansowania ekologii w Polsce. Kierunki rozwoju Banku w najbliższych

latach zostały zapisane w zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą w 2021 roku dokumentach strategicznych:

- o Strategii Rozwoju Banku Ochrony Środowiska S.A. na lata 2021-2023,
- o Strategii ESG Banku Ochrony Środowiska S.A.

Dokumenty kompleksowo regulują podejście Banku do zrównoważonego rozwoju. Przedstawiają także zestaw podejmowanych działań z punktu widzenia wpływu BOŚ na ochronę środowiska, troskę o społeczeństwo oraz najwyższe standardy ładu korporacyjnego. Cele Strategii – mierzalne i umożliwiające monitorowanie postępów wraz z upływem czasu – są zgodne z kryteriami ESG. Rada Nadzorcza zwraca przy tym uwagę na zasadność dalszego pogłębiania i zacieśniania współpracy pomiędzy Bankiem, a jego strategicznym akcjonariuszem;

- wskazuje, że wpływ na działalność Banku będzie miała sytuacja makroekonomiczna i rynkowa w konsekwencji inwazji wojsk rosyjskich na Ukrainę w dniu 24 lutego 2022 roku oraz sankcje ekonomiczne nałożone przez Unię Europejską, USA i inne państwa na Rosję i Białoruś. Oznacza ona perturbacje dla gospodarek europejskich, w tym dla polskiej gospodarki, o charakterze podażowym i popytowym. Konsekwencjami konfliktu na Ukrainie będą wyższa dynamika cen i słabsza aktywność gospodarcza w Europie i w Polsce w stosunku do prognoz sprzed inwazji. Zdarzenia te dotychczas nie miały istotnych skutków negatywnych dla Banku. Wyniki testów warunków skrajnych wskazują na nieznaczny wzrost ekspozycji na ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej oraz ryzyko kredytowe kontrahenta, tym niemniej jego wpływ na ryzyko utrzymuje się w ramach akceptowalnego przez Bank poziomu.

2. Ocena systemu kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego.

Celem wyżej wymienionych systemów jest zapewnienie efektywnej i sprawnej działalności Banku oraz zgodności z odpowiednimi przepisami prawa we wszystkich aspektach jego działalności.

Rada Nadzorcza nadzorowała funkcjonowanie i skuteczność ww. systemów w Banku przy aktywnym udziale Komitetu Audytu Wewnętrznego oraz Komitetu ds. Ryzyka.

2.1 Ocena systemu kontroli wewnętrznej w Banku i Grupie Kapitałowej BOŚ S.A.

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie skuteczności i efektywności działania Banku, wiarygodności sprawozdawczości finansowej, przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, a także zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Na system kontroli wewnętrznej składają się:

- funkcja kontroli - mająca za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku; obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji;

- komórka ds. zgodności - mająca za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie;
- niezależna komórka audytu wewnętrznego - mająca za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, z wyłączeniem komórki audytu wewnętrznego.

System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie obszary działalności Banku, procesy, operacje, transakcje oraz inne czynności funkcjonujące zarówno w ramach centrów biznesowych, oddziałów operacyjnych jak i Centrali; obejmuje także wszystkie szczeble struktury organizacyjnej w ramach funkcjonującego w Banku modelu trzech linii obrony.

Nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej sprawuje Rada Nadzorcza, która dokonuje oceny adekwatności i skuteczności tego systemu, w szczególności w oparciu o:

- narzędzia wewnętrzne wskazane w systemie informacji zarządczej, tj.:
 - okresowe raporty i informacje przygotowane przez komórkę audytu wewnętrznego oraz przez komórkę ds. zgodności,
 - okresowe informacje o poszczególnych rodzajach ryzyka bankowego,
 - inne okresowe informacje przygotowywane przez komórki organizacyjne Centrali, w tym dotyczące m.in. bezpieczeństwa Banku, realizacji procesu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, stanu bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego oraz adekwatności i funkcjonalności systemów informatycznych, i in.;
- narzędzia zewnętrzne bazujące głównie na ocenie nadzorczej KNF BION¹, wynikach kontroli problemowych prowadzonych przez KNF, raportach oraz opiniach audytora zewnętrznego z badania sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej BOŚ S.A oraz innych raportach z działań kontrolnych i nadzorczych wobec Banku.

Organem opiniodawczym dla Rady Nadzorczej Banku jest Komitet Audytu Wewnętrznego, który w szczególności:

- monitoruje adekwatność i skuteczność systemu kontroli wewnętrznej, komórki audytu wewnętrznego i komórki do spraw zgodności,
- sprawuje bezpośredni nadzór nad działalnością komórki audytu wewnętrznego.

W wyniku sprawowanego nadzoru - uwzględniając rekomendację Komitetu Audytu Wewnętrznego - Rada Nadzorcza oceniła skuteczność i adekwatność systemu kontroli wewnętrznej w BOŚ S.A. i Grupie Kapitałowej Banku w 2021 r. na poziomie 3: „Adekwatny i skuteczny z zastrzeżeniami” (w skali od 1 do 4, gdzie 1 jest oceną najlepszą). W porównaniu do 2020 roku ocena nie zmieniła się.

Na ustalony poziom oceny systemu kontroli wewnętrznej w 2021 roku główny wpływ miały następujące elementy:

¹ ocena nadzorcza Komisji Nadzoru Finansowego, przeprowadzana z wykorzystaniem Metodyki badania i oceny nadzorczej banków komercyjnych, zrzeszających oraz spółdzielczych

- sposób funkcjonowania w Banku systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, który jest zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach (trzy linie obrony);
- aktualizacja procesów istotnych oraz Matrycy funkcji kontroli, w tym wskazanie mechanizmów kontrolnych w istotnych procesach Banku;
- przeprowadzony przegląd Mapy Ryzyka Departamentu Audytu Wewnętrznego („DAW”), który wykazał, że na 75 procesów w niej ujętych zidentyfikowano tylko jeden proces (1%), który posiadał nieadekwatne i nieskuteczne mechanizmy kontroli; spośród pozostałych - 4% procesów posiadało adekwatne i skuteczne mechanizmy kontroli, 72% procesów posiadało adekwatne i skuteczne mechanizmy kontroli wewnętrznej z pewnymi niedociągnięciami, a pozostałe 23% procesów posiadało adekwatne i skuteczne mechanizmy kontrolne z zastrzeżeniami;
- wyniki inspekcji problemowych przeprowadzonych przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego („UKNF”), dotyczących: 1) oceny jakości aktywów, zarządzania ryzykiem kredytowym i weryfikacji zaleceń wydanych po inspekcji kompleksowej przeprowadzonej w 2017 roku, 2) ustalenia poprawności wyliczenia wskaźników kapitałowych, 3) wykonywania obowiązków ustawowych operatora usługi kluczowej;
- wyniki przeprowadzonych przez DAW weryfikacji realizacji zaleceń wydanych po kontrolach organów nadzoru i kontroli;
- wyniki audytów planowych i pozaplanowych, realizowanych w Banku i spółkach zależnych. W związku ze stwierdzonymi nieefektywnościami bądź nieprawidłowościami wydawano w 2021 r. zalecenia/rekomendacje i podejmowano działania mitygujące zidentyfikowane czynniki ryzyka,
- dokonywana w trakcie audytów wewnętrznych ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w badanych procesach,
- wyniki cyklicznego, przeprowadzanego przez Departament Zgodności testowania poziomego i pionowego mechanizmów kontrolnych, w tym wydawane zalecenia mające na celu poprawę funkcjonowania tych mechanizmów,
- ocena poziomu ryzyka braku zgodności przedstawiana w cyklicznych informacjach i raportach Departamentu Zgodności dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku i Grupie Kapitałowej BOŚ S.A.,
- wyniki corocznie przeprowadzanego monitoringu działalności komórki audytu wewnętrznego, tj.: samooceny Departamentu Audytu Wewnętrznego za rok 2021 wpływającej na Program zapewnienia i poprawy jakości pracy Departamentu Audytu Wewnętrznego oraz opracowana „Strategia Departamentu Audytu Wewnętrznego na lata 2021-2023 zbieżna ze Strategią Rozwoju Banku Ochrony Środowiska S.A. na lata 2021-2023”,
- stan realizacji zaleceń wydanych przez:
 - Komitet Audytu Wewnętrznego w ramach sprawowanego nadzoru,
 - Departament Audytu Wewnętrznego w ramach realizowanych audytów wewnętrznych,
 - Organy nadzoru i kontroli po przeprowadzonych kontrolach zewnętrznych,
- wynik oceny nadzorczej BION KNF,

- ratingi zewnętrzne dotyczące Banku (utrzymanie oceny ratingowej Banku oraz zmiana perspektywy z negatywnej na stabilną przez Fitch Ratings oraz przyznanie ratingu ESG).

W ramach przeprowadzonych w 2021 r. audytów nie zidentyfikowano nieprawidłowości krytycznych.

Ustalenia po audytach, kierunki wydanych zaleceń oraz ich realizacja były raportowane kwartalnie do Zarządu Banku, Komitetu Audytu Wewnętrznego i Rady Nadzorczej.

2.2. Ocena funkcji audytu wewnętrznego

W opinii Rady Nadzorczej funkcja audytu wewnętrznego sprawowana jest skutecznie i efektywnie oraz obejmuje wszystkie jednostki Banku i spółki zależne.

Na sformułowanie powyższej oceny pozwoliły niżej wymienione okoliczności:

- wydana w 2017 r. niezależna, zewnętrzna ocena komórki audytu wewnętrznego, która potwierdziła zgodność funkcjonowania DAW z wymogami nadzorczymi, tj. Rekomendacją H Komisji Nadzoru Finansowego, obowiązującym ówczesnie Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach, a także Międzynarodowymi Standardami Praktyki Zawodowej Audytu Wewnętrznego IIA. Zgodnie z Rekomendacją H działalność komórki audytu wewnętrznego powinna podlegać niezależnej ocenie zewnętrznej nie rzadziej niż co pięć lat. Kolejna ocena działalności DAW zostanie przeprowadzona w roku bieżącym;
- ocena zewnętrzna przeprowadzona w 2017 r. potwierdziła także zgodność funkcjonowania audytu wewnętrznego Domu Maklerskiego BOŚ S.A. z ww. Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r.;
- wyniki corocznie przeprowadzanego monitoringu działalności komórki audytu wewnętrznego, w tym:
 - samoocena Departamentu Audytu Wewnętrznego - samoocena funkcjonowania komórki audytu jest przeprowadzana corocznie i stanowi istotny element programu zapewnienia i poprawy jakości pracy audytu wewnętrznego. Wyniki samooceny za 2021 r. wykazały pełne dostosowanie DAW do Międzynarodowych Standardów IIA i Rekomendacji H,
 - Program zapewnienia i poprawy jakości pracy DAW - Program opracowany na lata 2019-2021 zawierał 8 zadań przewidzianych do podjęcia przez DAW w ww. okresie 3-letnim oraz 1 zadanie - przeprowadzenie oceny zewnętrznej - do zrealizowania najpóźniej do 2022 r. Do dnia 31.12.2021 r. zostało zrealizowanych 8 zadań, natomiast ocenę zewnętrzną zaplanowano na 2022 r. Został opracowany kolejny Program zapewnienia i poprawy jakości pracy DAW - na lata 2022-2024, który został pozytywnie zaopiniowany przez Komitet Audytu Wewnętrznego oraz przyjęty przez Radę Nadzorczą Banku,

- Plan strategiczny Departament Audytu Wewnętrznego - po aktualizacji Ramowej Strategii Rozwoju BOŚ S.A. została opracowana i zatwierdzona przez Radę Nadzorczą strategia DAW na lata 2021-2023. Strategia DAW - zbieżna ze Strategią Banku – zawiera 23 działania przewidziane do realizacji w 3-letnim okresie. Część działań wynikających ze Strategii DAW ma charakter działań ciągłych, realizowanych w każdym roku,
- porozumienia zawarte pomiędzy Bankiem a podmiotami Grupy Kapitałowej BOŚ S.A., regulujące współpracę DAW z audytorem wewnętrznym lub osobą realizującą funkcję kontrolną w podmiocie zależnym. Zakres współpracy obejmuje wymianę wiedzy, doświadczenia oraz informacji o procedurach i metodykach audytowych. DAW respektuje autonomię i niezależność podmiotów zależnych wchodzących w skład Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. i nie ingeruje w plany i programy badań audytowych tych podmiotów. Audytor wewnętrzny lub osoba wykonująca funkcję kontrolną w podmiocie zależnym, na potrzeby realizowanych przez siebie zadań, może wystąpić do dyrektora DAW z wnioskiem o wsparcie merytoryczne, metodyczne lub zasobowe, które jest udzielane, o ile nie narusza niezależności i obiektywizmu DAW w późniejszych badaniach audytowych. Audytor wewnętrzny podmiotu zależnego, na podstawie zawartego porozumienia, przekazuje do wiadomości DAW:
 - projekt planu audytów wewnętrznych na kolejny rok (lub plany kontroli), a DAW może przekazać dodatkowe, niewiążące propozycje tematów badań do ujęcia w planie,
 - zatwierdzony roczny plan audytów wewnętrznych, w celu ograniczenia powielania czynności kontrolnych ze strony Banku,
 - protokoły otrzymane po kontrolach i ocenach przeprowadzonych w podmiocie zależnym przez zewnętrzne organy nadzoru i kontroli;
- audytorzy wewnętrzni zatrudnieni w Banku posiadają odpowiednie kwalifikacje oraz mają zapewniony odpowiedni poziom wynagrodzeń. W ramach doskonalenia zawodowego i podnoszenia kompetencji, pracownicy DAW uczestniczyli w szeregu seminariach i szkoleniach, organizowanych przez instytucje zewnętrzne, m.in. Komisję Nadzoru Finansowego (CEDUR), Związek Banków Polskich, Stowarzyszenie Audytorów Wewnętrznych IIA Polska oraz inne instytucje;
- roczne planowanie audytów opiera się na procesie kompleksowej oceny ryzyka i jasno definiuje cele i zakres prac audytowych. Zgodnie z przyjętą metodyką audytu wewnętrznego, roczny Plan audytów na 2021 rok uwzględniał zarówno oczekiwania Rady Nadzorczej i Zarządu, jak i wymogi KNF. Roczny plan audytów na 2021 rok obejmował wszystkie istotne kwestie, umożliwiając niezależną i obiektywną ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej, w tym identyfikację nieprawidłowości oraz nieefektywności w badanych procesach i ocenę poziomu ryzyka dla poszczególnych procesów/zagadnień. Wydane rekomendacje i zalecenia poaudytowe podlegały monitoringowi, a status ich wdrożenia był regularnie raportowany do właściwych organów - Zarządu Banku oraz Komitetu Audytu Wewnętrznego i Rady Nadzorczej. W 2021 r. zrealizowano łącznie 22 zadania, w tym 2 zadania nieplanowane;

- obszar audytu wewnętrznego posiada odpowiednie uprawnienia i strukturę organizacyjną, umożliwiającą niezależną realizację zadań. Ustanowiona funkcja audytu wewnętrznego umożliwi pełny i wolny dostęp do wszelkich informacji. Audyt wewnętrzny jest integralnym i niezależnym elementem systemu kontroli wewnętrznej w Banku, usytuowanym na trzecim poziomie (tj. 3 linii obrony) tego systemu. Organizacyjnie DAW jest bezpośrednio podporządkowany Prezesowi Zarządu, natomiast nadzór merytoryczny sprawuje Komitet Audytu Wewnętrznego. Zakres i metody badań audytowych, dobór próby, wydane opinie, a także oceny ryzyka oraz oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej są wynikiem autonomicznych decyzji DAW. Niezależność dyrektora DAW jest realizowana poprzez zapewnienie bezpośredniego kontaktu z członkami Zarządu, Komitetu Audytu i Rady Nadzorczej Banku. Ponadto dyrektor DAW uczestniczy we wszystkich posiedzeniach Zarządu Banku, Komitetu Audytu Wewnętrznego, a także Rady Nadzorczej w przypadku, gdy przedmiotem posiedzenia są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej. Dyrektor DAW ma prawo brać udział, w roli obserwatora w posiedzeniach komitetów działających w Banku;
- audyt wewnętrzny funkcjonuje jako niezależny element kontroli wewnętrznej usytuowany na trzecim poziomie w strukturze systemu kontroli. Zakres i metody badań, wydawane opinie, w tym oceny ryzyka oraz oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej były wynikiem niezależnych i obiektywnych decyzji DAW. W 2021 roku pracownicy DAW nie wykonywali żadnych innych czynności poza tymi, które wynikają z działalności zapewniającej lub doradczej (tj. nie wykonywali innych czynności operacyjnych poza zadaniami wynikającymi z zadań komórki audytu). Ponadto audytorzy nie byli zatrudnieni w ciągu ostatnich 12 miesięcy w komórkach, w których realizowali zadania audytowe, co świadczy o braku konfliktu interesów.

2.3. Ocena zarządzania ryzykiem compliance (ryzyko braku zgodności)

W opinii Rady Nadzorczej zarządzanie ryzykiem braku zgodności jest skuteczne i efektywne oraz obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku i spółki zależne.

Bank zapewnia zgodność działania z przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi i standardami rynkowymi poprzez:

- 1) zarządzanie ryzykiem braku zgodności,
- 2) funkcje kontroli,

w tym: weryfikację bieżącą poziomą i pionową, testowanie poziome i pionowe, identyfikację, dokonywanie pomiaru, kontrolowanie, monitorowanie oraz raportowanie w tym zakresie do Zarządu i Rady Nadzorczej.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności, rozumianym jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, przepisów wewnętrznych i standardów rynkowych, w 2021 roku był realizowany przez Departament Zgodności będący wyodrębnioną, samodzielną komórką do spraw zgodności, podległą bezpośrednio Prezesowi Zarządu Banku. Komórka ta odpowiada za

realizację przypisanych jej obowiązków w ramach systemu kontroli wewnętrznej i wykonywanie zadań w ramach zarządzania ryzykiem braku zgodności. Komórka ds. zgodności posiada odpowiednie uprawnienia, w tym pełny i wolny dostęp do wszelkich informacji oraz strukturę organizacyjną, umożliwiającą niezależną realizację zadań. Dyrektor komórki ds. zgodności regularnie uczestniczy w posiedzeniach Zarządu, co umożliwia mu wgląd w działania organów zarządczych Banku oraz prezentowanie własnych opinii, a także w posiedzeniach Komitetu Audytu Wewnętrznego i Rady Nadzorczej.

Podstawowe zasady zapewniania zgodności w Banku w ramach funkcji kontroli i procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności zostały określone w opracowanej przez Zarząd i zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Polityce zgodności Banku Ochrony Środowiska S.A., której nowelizacja została wprowadzona w marcu 2021 roku oraz aktach wykonawczych do Polityki, w tym:

- 1) Zasadach zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Ochrony Środowiska S.A.;
- 2) Zasadach wykonywania kontroli wewnętrznej w Banku Ochrony Środowiska S.A.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności w Banku ma na celu:

- 1) zidentyfikowanie, ocenę i kontrolę możliwości wystąpienia negatywnych skutków nieprzestrzegania przepisów prawa i przepisów wewnętrznych oraz standardów rynkowych, w tym zwłaszcza wystąpienia sankcji prawnych, strat finansowych lub utraty reputacji, które mogą być konsekwencją nieprzestrzegania przepisów prawa, przepisów wewnętrznych oraz standardów rynkowych;
- 2) utrwalanie wizerunku Banku, jako instytucji działającej zgodnie z prawem, uczciwej, rzetelnej, przyjaznej dla otoczenia, wiarygodnej i odpowiedzialnej biznesowo.

Na dzień 31.12.2021 roku Bank wyodrębniał następujące kluczowe obszary dla zapewniania zgodności:

- 1) wdrażanie i monitorowanie przepisów prawa i standardów rynkowych,
- 2) wdrażanie i monitorowanie przestrzegania standardów etycznych,
- 3) przyjmowanie/przekazywanie korzyści lub prezentów,
- 4) prowadzenie działalności reklamowej i marketingowej,
- 5) oferowanie produktów, w tym w szczególności wdrażanie nowych produktów,
- 6) postępowanie ze skargami i reklamacjami klientów,
- 7) przeciwdziałanie i zarządzanie konfliktami interesów,
- 8) przeciwdziałanie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
- 9) obrót instrumentami finansowymi.

Ryzyko braku zgodności jest w Banku systematycznie monitorowane. Informacje o zgłoszeniach naruszeń prawa oraz obowiązujących procedur i standardów etycznych są w Banku identyfikowane i gromadzone z wykorzystaniem dedykowanej do tego celu aplikacji.

Informacja na temat zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku jest cyklicznie i terminowo przekazywana w formie raportów kwartalnych oraz

raportu rocznego Zarządowi, Komitetowi Audytu Wewnętrznego i Radzie Nadzorczej.

W 2021 roku Bank koncentrował swoje działania na zapobieganiu wystąpienia ryzyka braku zgodności w obszarze przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (AML/CFT). Z dniem 1 lipca 2021 roku komórka ds. zgodności przejęła z Departamentu Bezpieczeństwa Banku właścicielstwo Metodyki przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej i szkoleniami w tym zakresie.

Ogólny poziom ryzyka braku zgodności w Banku w 2021 roku kształtował się na poziomie podwyższonym, na co wpływ miały przede wszystkim:

- poziom ryzyka w obszarze AML/CFT, w tym w zakresie zarządzania ryzykiem AML/CFT, słabości monitoringu w aplikacji amISPERT, niskiej jakości KYC (Know Your Customer – poznaj swojego klienta), ręcznych procesów oceny ryzyka klientów i monitoringu transakcji międzynarodowych,
- ocena zdarzeń ryzyka braku zgodności ujawnionych przez KNF w 2018 roku i GIIF w 2019 roku oraz nałożonych sankcji finansowych,
- ryzyko braku zgodności w zakresie przetwarzania danych osobowych klientów poprzez połączenie zgód w celach marketingowych na różne kanały komunikacji z klientem,
- niepełne dostosowanie Banku do PSD2,
- ryzyko braku zgodności w zakresie braku pełnego dostosowania Banku do Rekomendacji R oraz Z KNF.

Bank przeprowadził w 2021 roku działania dostosowawcze do nowych przepisów i standardów. Komórka ds. zgodności brała udział w działaniach dostosowawczych Banku w następujących obszarach:

- 1) Rekomendacja Z dotycząca zasad ładu wewnętrznego w bankach – analiza luki, monitorowanie wdrożenia i raportowanie do Zarządu,
- 2) Rekomendacji S dotycząca dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie – przeprowadzenie testu „Przegląd przepisów wewnętrznych Banku w zakresie dostosowania do nowej Rekomendacji S KNF”,
- 3) Rekomendacji R dotycząca zasad klasyfikacji ekspozycji kredytowych, szacowania i ujmowania oczekiwanych strat kredytowych oraz zarządzania ryzykiem kredytowym – bieżąca weryfikacja działań dostosowawczych.

Komórka ds. zgodności brała udział w działaniach mających na celu rozwój działalności Banku, z głosem doradczym w zakresie ryzyka braku zgodności. Udział ten realizowany był m. in. w następujących obszarach:

- wdrożenie usługi Doradztwa finansowego,
- projekt RK2,
- wdrożenie usługi „Chmura obliczeniowa”,
- wdrożenie integracji z ePUAP,
- udział w pracach Zespołu ds. mitygantów w Platformie Sprzedażowej,
- udział w pracach związanych z uzyskaniem Ratingu ESG,
- udział w procesie wdrażania nowych produktów i usług w tym „Mój Elektryk”, „Cyfrowy wehikuł”,
- wdrożenie klauzul BMR,

- tworzenie przez Bank Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych.

Ponadto w 2021 r. komórka ds. zgodności dokonała przeglądu przepisów wewnętrznych, których jest właścicielem.

W wyniku dokonanych przeglądów oraz w celu uwzględniania nowych wyzwań stojących przed Bankiem dokonano zmian w 13 przepisach wewnętrznych Banku.

Na uwagę zasługuje także przygotowana i dokonana zmiana do szkolenia e-learning (przeprowadzenie 3 sesji szkoleniowych dla pracowników Sieci, Departamentu Operacji i Rozliczeń oraz Departamentu Bezpieczeństwa Banku, przygotowanie szkolenia z udziałem doradcy zewnętrznego z obszaru sankcji międzynarodowych dla pracowników Departamentu Operacji i Rozliczeń, Departamentu Bezpieczeństwa Banku, Departamentu Zgodności oraz Departamentu Prawnego).

Departament Zgodności wspólnie z Departamentem Prawnym opracowywały formułę Alertu regulacyjnego informującego jednostki organizacyjne Banku o zmianach regulacyjnych dotyczących rynku bankowego i kapitałowego oraz o zmianach standardów rynkowych (rekomendacje i wytyczne KNF oraz europejskich organów nadzorczych EBA i ESMA).

W efekcie współpracy publikowane są wspólne Alerty prawno – regulacyjne adresowane do właściwych jednostek Banku i o ile znajdują zastosowanie, przekładane są na przepisy wewnętrzne Banku.

2.4. Ocena systemu zarządzania ryzykiem w działalności Banku Ochrony Środowiska S.A.

W Banku funkcjonuje system zarządzania ryzykiem, spełniający wymogi nadzorcze określone w szczególności w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach. Cele i zasady systemu zostały określone w przyjętej przez Zarząd i zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą „Strategii zarządzania ryzykiem bankowym w Banku Ochrony Środowiska S.A.”.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w szczególności poprzez:

- zatwierdzanie określonego przez Zarząd Banku akceptowalnego ogólnego poziomu ryzyka oraz monitorowanie jego przestrzegania,
- zatwierdzanie przyjętej przez Zarząd Banku strategii zarządzania ryzykiem oraz monitorowanie jej przestrzegania,
- nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem polityk i procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem, w tym odpowiednich planów awaryjnych,
- określenie zasad sporządzania i przekazywania informacji zarządczej do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności Banku,
- coroczną ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem.

W 2021 roku Rada Nadzorcza, przy aktywnym udziale Komitetu ds. Ryzyka, sprawowała nadzór nad funkcjonowaniem i skutecznością systemu zarządzania ryzykiem oraz oceniała jego adekwatność, w szczególności poprzez:

- narzędzia wewnętrzne, w tym:
 - wskazane w systemie informacji zarządczej raporty i informacje,
 - wynikającą z rekomendacji nadzorczych zasadę dot. akceptacji poziomu apetytu i tolerancji na ryzyko oraz kluczowych rozwiązań systemowych, objętych politykami zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka,
- narzędzia zewnętrzne, w tym:
 - wyniki oceny nadzorczej BION,
 - wyniki kontroli oraz zalecenia pokontrolne wydane po inspekcjach przeprowadzonych w Banku przez organy zewnętrzne, w szczególności: UKNF,
 - raporty oraz opinie audytora zewnętrznego z badania sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej BOŚ S.A.,
 - ocenę dokonaną przez agencję ratingową Fitch Ratings Ltd.

W wyniku sprawowanego nadzoru, uwzględniając pozytywną rekomendację Komitetu ds. Ryzyka, Rada Nadzorcza oceniła skuteczność i adekwatność systemu zarządzania ryzykiem w BOŚ S.A. w 2021 roku na poziomie 3: „Adekwatny i skuteczny z zastrzeżeniami” (w skali od 1 do 4, gdzie 1 jest oceną najlepszą). W porównaniu do 2020 roku ocena nie zmieniła się.

Zasadniczy wpływ na poziom nadanej oceny miały:

- ustalenia z inspekcji problemowej przeprowadzonej w Banku przez UKNF w okresie 19.05.2020 r. – 12.08.2020 r., obejmującej swym zakresem: (1) ocenę jakości aktywów i zarządzanie ryzykiem kredytowym wg stanu na dzień 31.03.2020 r. oraz (2) weryfikację realizacji zaleceń po inspekcji kompleksowej przeprowadzonej w Banku wg stanu na dzień 30.06.2017 roku. Wszystkie wydane przez UKNF zalecenia zostały zrealizowane;
- ustalenia z inspekcji problemowej przeprowadzonej w Banku przez UKNF w zakresie ustalenia poprawności wyliczenia wskaźników kapitałowych, ze szczególnym uwzględnieniem poprawności wyliczenia kwoty ekspozycji na ryzyko (RWA) w okresie 30.08.2021 r. – 29.09.2021 r. Zalecenia są realizowane zgodnie z ustalonym harmonogramem, a proces realizacji zaleceń jest monitorowany przez Zarząd Banku, nadzorowany przez Radę Nadzorczą oraz weryfikowany przez komórkę audytu wewnętrznego;
- wyniki oceny BION przeprowadzonej przez KNF wg stanu na 31.12.2020 roku z uwzględnieniem istotnych zdarzeń po dacie badania;
- ocena ratingowa oraz perspektywy dla Banku ustalone przez Agencję Fitch Ratings Ltd w marcu i październiku 2021 r. W trakcie oceny dokonanej w październiku 2021 r. Agencja potwierdziła oceny ratingowe oraz zmieniła perspektywę Banku z negatywnej na stabilną wskazując m.in., że Bank był w stanie zaabsorbować znaczne dodatkowe rezerwy na hipoteki w walutach obcych bez istotnego wpływu na kapitały własne;
- ocena ratingowa ESG (z ang. Environmental: środowiskowy, Social: społeczny, Governance: zarządczy) nadana w grudniu 2021 r. Wynik oceny

uzyskanej przez Bank Ochrony Środowiska (19,9) plasuje go w gronie 18% najlepiej ocenionych banków oraz w gronie 23% firm ocenionych najwyżej, spośród wszystkich firm poddanych badaniu, według stanu na grudzień 2021 roku (im niższa nota ratingu ryzyka ESG, tym niższe prawdopodobieństwo doświadczenia przez daną spółkę negatywnego wpływu finansowego kwestii związanych z ochroną środowiska, odpowiedzialnością społeczną i ładem korporacyjnym);

- poprawa jakości portfela kredytowego (spadek udziału w portfelu kredytowym należności zakwalifikowanych do koszyka 3, tzw. wskaźnika NPL) oraz poprawa kosztu ryzyka.

Dodatkowymi elementami z zakresu zarządzania ryzykiem, jakie zostały uwzględnione w ocenie systemu zarządzania ryzykiem w 2021 roku, było także:

- ustalenie nowych poziomów minimalnego wymogu dotyczącego funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowanych (tzw. MREL). Limit MREL jest wyrażany jako: (1) odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko oraz (2) odsetek miary ekspozycji całkowitej. Bank będzie zobowiązany do spełnienia określonego dla Banku docelowego limitu MREL od dnia 01.01.2024 r., natomiast do tego czasu jest zobowiązany do spełniania limitów śródkresowych;
- ustalenie dodatkowego (wyższego) wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka kredytów walutowych zabezpieczonych hipotecznie;
- utworzenie rezerwy na ryzyko prawne dotyczące kredytów walutowych (w marcu 2021 r. Bank dokonał szacunkowej analizy kosztów związanych z przewalutowaniem kredytów lub pożyczek zabezpieczonych hipotecznie denominowanych w walucie obcej lub indeksowanych do waluty obcej, na warunkach zaproponowanych przez Przewodniczącego KNF. Łączny koszt wdrożenia ugód został oszacowany na poziomie ok. 400 mln zł i zawierał dodatkowe koszty na pokrycie ryzyk prawnych obejmujących potencjalne pozwy klientów, którzy nie skorzystają z propozycji Banku). Na dzień 26 kwietnia 2021 r. łączna kwota rezerwy na ryzyko prawne związane z kredytami hipotecznymi denominowanymi do waluty obcej wyniosła 399 mln zł. Po uwzględnieniu obniżenia funduszy własnych, zarówno Bank, jak i Grupa kapitałowa Banku spełniały zalecany przez KNF poziom współczynników kapitałowych;
- Plany awaryjne:
 - w zakresie ryzyka kredytowego – plan miał na celu mitygację negatywnego wpływu gospodarczych skutków pandemii COVID-19 na jakość portfela kredytowego. Bank wdrożył szczególne zasady finansowania i monitorowania klientów, dostosowując je do bieżącej sytuacji rynkowej i epidemicznej. W 2021 r. nie wystąpiła konieczność uruchamiania planu awaryjnego w zakresie ryzyka kredytowego;
 - w zakresie ryzyka płynności - w celu monitorowania źródeł powstawania sytuacji awaryjnych w zakresie płynności Bank monitorował symptomy wyprzedzające sytuacje awaryjne. Oprócz symptomów wyprzedzających Bank stosował, jako narzędzie uzupełniające, kontrolowanie źródeł powstania sytuacji awaryjnych, zestaw wewnętrznych limitów i/lub wartości ostrzegawczych w zakresie płynności, których przekroczenie wymagałoby podjęcia „niestandardowych” rozwiązań w zakresie zarządzania płynnością

- Banku. W 2021 r. dokonano aktualizacji Planu awaryjnego płynności w zakresie: (1) dostosowania Planu awaryjnego płynności do zapisów zaktualizowanego Grupowego Planu Naprawy, (2) wskazania możliwych sytuacji awaryjnych w zakresie płynności, na które Bank nie ma bezpośredniego wpływu (klęski żywiołowe, pandemia); (3) imiennej listy osób wchodzących w skład Zespołu ds. Kryzysu Płynności (wymóg nadzoru finansowego). W 2021 r. nie wystąpiła konieczność uruchamiania planu awaryjnego w zakresie ryzyka płynności;
- w zakresie adekwatności kapitałowej - uruchomienie kapitałowego planu awaryjnego następuje w przypadku: (1) przekroczenia wartości ostrzegawczych w zakresie adekwatności kapitałowej lub kapitału wewnętrznego, (2) przekroczenia limitów zewnętrznych w danym miesiącu sprawozdawczym w przypadku stress testów zakładających deprecjację złotego wobec najważniejszych walut o 10% w zakresie łącznego współczynnika kapitałowego lub współczynnika kapitału Tier I, (3) gdy prognozowane na najbliższe 6 miesięcy poziomy kształtowania się limitów wskażą na przekroczenie limitów zewnętrznych. W przypadku przekroczenia nadzorczych miar kapitałowych uwzględniających wymagane bufory kapitałowe, Bank sporządza i uruchamia Plan ochrony kapitału. W 2021 r. nie wystąpiły przesłanki do uruchomienia kapitałowego planu awaryjnego lub planu ochrony kapitału;
 - Grupowy Plan Naprawy Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. - w dniu 17 grudnia 2021 r. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego zatwierdził Grupowy Plan Naprawy Grupy Kapitałowej BOŚ S.A.; w dniu 31 grudnia 2021 roku Bank podjął decyzję o uruchomieniu Grupowego Planu Naprawy. Wdrożony GPN zastąpił realizowany dotychczas przez Bank Program Postępowania Naprawczego obejmujący okres 2018 – 2021. Działania naprawcze podejmowane w ramach GPN mają na celu osiągnięcie przez Bank trwałej rentowności;
 - Ryzyko operacyjne - w 2021 roku odnotowano istotny poziom ryzyka operacyjnego w Banku, wynikający z zaistniałych zdarzeń ryzyka operacyjnego, związanych z: (1) utworzeniem rezerw na postępowania sądowe dotyczące pozwów klientów złożonych przeciwko Bankowi z tytułu kredytów hipotecznych powiązanych z walutą obcą, (2) wyłudzeniami produktów kredytowych, udzielonych w oparciu o sfałszowane dokumenty wnioskodawców oraz procedowanych za pośrednictwem Platformy Sprzedażowej. W 2021 roku nie odnotowano przekroczenia limitów tolerancji oraz apetytu na ryzyko operacyjne. Nie zidentyfikowano także istotnych zagrożeń dotyczących ryzyka operacyjnego, wynikających z pandemii COVID-19. W 2021 roku podjęto w Banku dodatkowe działania na rzecz zwiększania świadomości wszystkich pracowników w obszarze ryzyka operacyjnego. W tym celu uruchomiono kampanię informacyjną na temat najważniejszych zagadnień dot. ryzyka operacyjnego w Banku skierowaną do wszystkich pracowników Banku; zgodnie z postanowieniami „Rekomendacji Z” opracowano Zasady Kultury Ryzyka w Banku oraz zorganizowano dla pracowników Banku Webinar poświęcony tej tematyce. W dniu 31.01.2022 r. w BOŚ S.A. został rozpoczęty program zawierania uгод z klientami w zakresie portfela kredytów hipotecznych w walutach obcych, skierowany do klientów indywidualnych, którzy nadal spłacają kredyt

indeksowany lub denominowany do waluty obcej uruchomiony na własne cele mieszkaniowe.

Ponadto, w odniesieniu do oceny systemu zarządzania ryzykiem w Banku, Rada Nadzorcza uwzględniła kluczowe zasady przyjęte przez Bank w procesie zarządzania ryzykiem bankowym, w tym w szczególności fakt, że:

- na system zarządzania ryzykiem w Banku składał się rozbudowany zestaw regulacji wewnętrznych, zgodnych z przepisami zewnętrznymi, przyjętych przez Zarząd i zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą – stosownie do postanowień Statutu Banku. Zasadniczym dokumentem w Banku opisującym system zarządzania ryzykiem jest „Strategia zarządzania ryzykiem bankowym w Banku Ochrony Środowiska S.A.”. Celem tego dokumentu jest w szczególności określenie apetytu na istotne rodzaje ryzyka podejmowane przez Bank oraz tolerancji w zakresie adekwatności kapitałowej. Szczegółowe metody zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego zostały określone w dedykowanych regulacjach. W 2021 roku, analogicznie jak w latach ubiegłych, regulacje te podlegały cyklicznym przeglądom oraz dostosowaniu do profilu ryzyka i apetytu na ryzyko, a także do zmian otoczenia regulacyjnego i gospodarczego, w którym Bank działał. Ponadto w październiku 2021 r. została zatwierdzona Polityka Klimatyczna Banku Ochrony Środowiska S.A. koncentrująca się m.in. na zarządzaniu ryzykiem związanym ze zmianami klimatu (ryzykiem klimatycznym) oraz Strategia ESG Banku Ochrony Środowiska S.A. Strategia ESG zawiera wykaz realizowanych wewnętrznie i zewnętrznie działań w trzech obszarach – na rzecz środowiska i klimatu, otoczenia społecznego oraz w zakresie ładu korporacyjnego, a także wyznacza do nich w pełni mierzalne cele;
- dla zapewnienia realizacji celów systemu zarządzania ryzykiem zdefiniowane zostały role, obowiązki i uprawnienia organów oraz poszczególnych komórek organizacyjnych uczestniczących w procesie zarządzania ryzykiem oraz wzajemne interakcje pomiędzy podmiotami tego procesu (w Banku działał model trzech linii obrony przed ryzykiem i zdefiniowane zostały role poszczególnych komórek Banku na każdej linii obrony). W szczególności określona została odpowiedzialność poszczególnych organów Banku, tj. Rady Nadzorczej, Komitetu ds. Ryzyka, Zarządu Banku oraz Członka Zarządu, nadzorującego komórki organizacyjne Centrali odpowiedzialne za identyfikację i pomiar istotnych rodzajów ryzyka, a także właściwych komitetów Centrali Banku, w tym w szczególności: Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami (oraz Komitetu ZAP ds. Płynności i Ryzyka Rynkowego, pełniącego rolę wspierającą dla Komitetu ZAP), Komitetu Ryzyka Operacyjnego, Komitetu Zarządzania Ryzykiem Kredytowym oraz Komitetu Kredytowego Centrali;
- proces zarządzania ryzykiem w Banku był wspierany przez zestaw ilościowych wewnętrznych limitów ryzyka. Zestaw ten obejmuje odpowiednie do skali i złożoności działalności Banku limity wewnętrzne, ograniczające poziom ryzyka. Wysokość limitów wewnętrznych corocznie podlega przeglądowi i jest dostosowana do akceptowanego przez Radę Nadzorczą Banku apetytu/tolerancji na ryzyko;
- w Banku funkcjonował sformalizowany proces zarządzania ryzykiem modeli. W 2021 r. Biuro Walidacji Modeli dokonało czterech walidacji okresowych modeli istotnych wykorzystywanych w obszarze ryzyka kredytowego. Były to trzy modele pomiaru utraty wartości oraz jeden model

ratingowy. Na koniec 2021 r. zagregowany poziom ryzyka wszystkich modeli istotnych w Banku określony został na poziomie umiarkowanym i mieścił się w tolerancji na ryzyko modeli przyjętej przez Zarząd Banku, zgodnie z Polityką Zarządzania Ryzykiem Modeli w BOŚ S.A.;

- Bank, jako podmiot dominujący, sprawował nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej BOŚ S.A. W celu wypracowania jednolitego systemu zarządzania ryzykiem w Grupie kapitałowej, Bank dąży do wprowadzenia w spółkach zależnych mechanizmów umożliwiających zarządzanie ryzykiem, wzorowanych na rozwiązaniach stosowanych w Banku.

Załącznik Nr 2
do Sprawozdania z działalności
Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A. za 2021 r.

Raport nt. oceny funkcjonowania Polityki Wynagradzania w 2021 r., wraz z projektem oceny organu stanowiącego w zakresie ustalenia, czy ustalona Polityka sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku

Zgodnie z „Zasadami ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”, wydanymi uchwałą Nr 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 lipca 2014 r., Rada Nadzorcza Banku dokonała oceny funkcjonowania Polityki Wynagradzania w BOŚ S.A. w 2021 r.

Dokonując oceny, Rada Nadzorcza uwzględniła w szczególności następujące fakty:

1. Bank posiada Politykę Wynagradzania, która określa formę, strukturę i sposób ustalania wynagrodzenia członków organów spółki i jej kluczowych menedżerów.
2. Zasady obowiązujące w Banku w zakresie przyjętej Polityki Wynagradzania mają na celu:
 - adekwatne wynagradzanie pracowników za wykonaną pracę, motywowanie ich do osiągania wysokich wyników oraz realizacji celów strategicznych Banku,
 - przyciąganie oraz zatrzymywanie wykwalifikowanych pracowników, których doświadczenie, wiedza i kompetencje budują przewagę konkurencyjną Banku,
 - zapewnienie, by system wynagradzania nie stanowił zachęty do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Banku apetyt na ryzyko niewłaściwej sprzedaży produktów, w szczególności uwzględniając prawa i interesy klientów ograniczając konflikt interesów,
 - zapewnienie równości wynagrodzeń za tę samą pracę lub pracę o tej samej wartości i neutralności pod względem płci, wieku, niepełnosprawności, stanu zdrowia, rasy, narodowości, pochodzenia etnicznego, religii, wyznania, bezwyznaniowości, przekonań politycznych, przynależności związkowej, orientacji seksualnej, tożsamości płciowej, statusu rodzinnego, stylu życia oraz innych okoliczności, które mogą narazić na zachowania dyskryminacyjne.
3. Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej oraz Członków Zarządu w BOŚ S.A. ustala się adekwatnie do pełnionej funkcji, a także do skali działalności Banku.
4. Systemy motywacyjne dla Członków Zarządów BOŚ S.A. i jej kluczowych menedżerów uzależniają poziom wynagrodzenia zmiennego od długotrwałej sytuacji finansowej spółki oraz długotrwałego wzrostu wartości Banku dla akcjonariuszy.

5. W celu powiązania wynagrodzenia Członków Zarządu i kluczowych menedżerów z długookresowymi celami biznesowymi i finansowymi, Bank egzekwuje zapisy Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach, m.in. poprzez:
- wypłatę części wynagrodzenia zmiennego w akcjach BOŚ S.A.,
 - odroczenie części wynagrodzenia zmiennego na 5 równych rocznych transz i wypłatę w zależności od wyników finansowych Banku osiągniętych za okres ostatnich 3 lat działalności BOŚ S.A.

Wynagrodzenie zmienne, w tym część odroczone, jest:

- ograniczane lub wstrzymywane, między innymi w sytuacji, o której mowa w art. 142 ust. 1 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe,
 - ograniczane lub Bank może odmówić jego wypłaty bądź realizacji, w szczególności gdy:
 - wyniki Banku niekorzystnie i znacząco odbiegają od zatwierdzonego planu finansowego na dany rok,
 - dowiedziono znaczącego uchybienia lub błędu osoby zajmującej stanowisko kierownicze,
 - dowiedziono niewłaściwego postępowania osoby zajmującej stanowisko kierownicze lub popełnienia istotnych błędów,
 - osoba zajmująca stanowisko kierownicze uczestniczyła w działaniach, których wynikiem były znaczne straty Banku lub była odpowiedzialna za takie działania,
 - osoba zajmująca stanowisko kierownicze nie spełniła odpowiednich standardów dotyczących rękojmi bezpiecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem,
 - dowiedziono naruszenia bądź niedopełnienia obowiązków w zakresie przestrzegania przez osobę zajmującą stanowisko kierownicze i/ lub podległą komórkę/ jednostkę organizacyjną regulacji wewnętrznych/ instrukcji związanych z zarządzaniem ryzykiem/ wynikiem/ systemem kontroli wewnętrznej (w tym w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu i/lub cyberbezpieczeństwa),
 - ograniczane w sytuacji korzystania przez Bank z wyjątkowej interwencji publicznej.
6. W Banku funkcjonuje Komitet ds. Wynagrodzeń i Nominacji powołany spośród Członków Rady Nadzorczej.
7. Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej nie jest uzależnione od opcji i innych instrumentów pochodnych ani jakichkolwiek innych zmiennych składników wynagradzania.
8. W roku 2021 wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej oraz Członków Zarządu spełniało wymogi ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami oraz było dostosowane do sytuacji finansowej Banku. Wyrażono w ten sposób wymóg par. 28 ust. 2 *Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych*, zgodnie z którym polityka wynagradzania winna uwzględniać sytuację finansową instytucji. Powyższe miało następujące skutki:

- a. wynagrodzenie całkowite przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A. znajduje się poniżej wynagrodzeń przewodniczących rad nadzorczych banków z grupy rówieśniczej*),
- b. wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej BOŚ S.A. wypłacone w 2020 r. znajduje się poniżej wynagrodzeń wypłaconych w 2020 r. członkom rad nadzorczych banków wchodzących w skład grupy rówieśniczej,
- c. wynagrodzenie osób pełniących funkcję Prezesa Zarządu BOŚ S.A. wypłacone w 2020 r. jest najniższe wśród wynagrodzeń prezesów zarządu banków z grupy rówieśniczej wypłaconych w 2020 r.,
- d. wynagrodzenie Członków Zarządu BOŚ S.A. wypłacone w roku 2020 ukształtowało się na najniższym poziomie wśród wynagrodzeń członków zarządu banków z grupy rówieśniczej, wypłaconego w 2020 r.

Z uwagi na brak danych, materiał analizuje wynagrodzenia osób zajmujących stanowiska w organach zarządczych i nadzorczych banków wchodzących w skład grupy rówieśniczej wypłacone w 2020 r.

9. Wynagrodzenie zasadnicze wyższej kadry menedżerskiej BOŚ S.A. wypłacone w 2021 r. stanowi ok. 48 % mediany wynagrodzenia zasadniczego wypłaconego w 2021 r. pracownikom wyższej kadry menedżerskiej w sektorze bankowym, zaś wynagrodzenie całkowite – ok. 43 %. Odnotowuje się 12% spadek konkurencyjności wynagrodzeń zasadniczych w BOŚ S.A. w stosunku do roku 2020.
10. Bank Ochrony Środowiska S.A. w corocznym Sprawozdaniu finansowym, Sprawozdaniu z działalności Zarządu oraz Sprawozdaniu o wynagrodzeniach Członków Rady Nadzorczej i Członków Zarządu przedstawia najważniejsze informacje dotyczące sposobu wynagradzania Członków Rady Nadzorczej i Członków Zarządu a także innych kluczowych menedżerów.
11. Bank Ochrony Środowiska S.A. cyklicznie raportuje do Członków Rady Nadzorczej i Członków Zarządu stan polityki wynagradzania zarówno w odniesieniu do kluczowych menedżerów jak i pracowników zatrudnionych w poszczególnych funkcjach, umożliwiając ocenę polityki wynagradzania z punktu widzenia realizacji jej celów, w szczególności długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania Banku.
12. W 2021 r., w związku z koniecznością wdrożenia rekomendacji nr 15 Rekomendacji Z KNF dot. zasad ładu wewnętrznego w bankach, która to zobligowała banki do opracowania oraz wprowadzenia w życie, sporządzenia w formie pisemnej i zatwierdzenia przez radę nadzorczą przejrzystych i zrozumiałych zasad wynagradzania w banku, m.in. ustalono stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu Banku w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników w okresie rocznym, który wynosić będzie maksymalnie 1:16.
Mając na uwadze powyższe, wypełniając obowiązek informacyjny wynikający z postanowień rekomendacji nr 30.1. Rekomendacji Z KNF oraz Polityki wynagrodzeń, stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków zarządu w okresie 2021 r. do średniego całkowitego

wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników banku w okresie 2021 r., wyniósł 6,21 i tym samym nie przekroczył ustalonej wartości.

13. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie całkowite pracowników BOŚ S.A. (bez Zarządu i Rady Nadzorczej) wypłacone w 2021 r. stanowi 87% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto dla sektora ubezpieczeniowo – finansowego w I – III kwartale 2021 r. wg GUS.

Wynagrodzenie całkowite oferowane pracownikom BOŚ w sieci sprzedaży kształtuje się na poziomie 69% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto dla sektora ubezpieczeniowo – finansowego w I – III kwartale 2021 r. wg GUS.

Powyższe dane uznaje się za adekwatne w kontekście niższej efektywności Banku na tle sektora oraz z uwagi na pozostawanie Banku w Grupowym Planie Naprawy. W miarę wzrostu wyników finansowych Bank będzie dążył do urynkowienia wynagrodzeń całkowitych między innymi poprzez rozwój systemów wynagrodzeń zmiennych, w celu zachowania zdolności do pozyskiwania i utrzymania kadr o kwalifikacjach niezbędnych do realizacji Strategii i celów Banku.

14. Od 2020 r. uwzględniając stanowisko Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie konserwatywnego podejścia do wypłaty wynagrodzeń zmiennych, Polityka wynagrodzeń zawiera postanowienia uwzględniające ostrożne podejście w zakresie wypłaty zmiennych składników wynagrodzeń w uzasadnionych przypadkach, takich jak wystąpienie sytuacji kryzysowej lub zdarzeń, wywierających negatywne skutki w gospodarce, mogące mieć wpływ na rynek finansowy, bazę kapitałową Banku i/lub jego wyniki finansowe.
15. Pracownicy komórki audytu wewnętrznego, komórki do spraw zgodności, komórki prawnej i komórki odpowiedzialnej za zarządzanie ryzykiem oraz komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za sprawy kadrowe, są wynagradzani za osiągnięcie celów wynikających z pełnionych przez nich funkcji, a ich wynagrodzenie zmienne nie może być uzależnione od wyników gospodarczych uzyskiwanych w kontrolowanych przez nich obszarach działalności Banku.
16. W celu zapewnienia adekwatności poziomu wynagrodzeń zasadniczych do kwalifikacji, doświadczenia, umiejętności a także niezależności, obiektywizmu wypełniania zadań przez pracowników komórki organizacyjnej Centrali właściwej w zakresie audytu oraz spraw zgodności, Bank prowadzi stały monitoring poziomu wynagrodzeń zasadniczych pracowników tych komórek na tle poziomu wynagrodzeń zasadniczych pozostałych pracowników Banku oraz wynagrodzeń rynkowych.
17. W 2021 r. w BOŚ S.A. został przeprowadzony coroczny audyt wewnętrzny, którego celem była ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w procesie ustalania i wypłaty zmiennych składników wynagrodzenia. Ocenę adekwatności i skuteczności zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej w zakresie Polityki zmiennych składników wynagrodzeń ustalono na poziomie zadowalającym. Raport z przeprowadzonego audytu został przedstawiony Komitetowi ds.

Wynagrodzeń i Nominacji, Komitetowi Audytu Wewnętrznego oraz Radzie Nadzorczej.

Projekt oceny organu stanowiącego w zakresie ustalenia, czy Polityka Wynagradzania w BOŚ S.A. sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku.

Walne Zgromadzenie Banku, realizując przepisy uchwały Nr 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 lipca 2014 r. w sprawie „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”, a także:

- kierując się ostrożnym i stabilnym zarządzaniem ryzykiem, kapitałem i płynnością oraz szczególną dbałością o długoterminowe dobro Banku Ochrony Środowiska S.A. i interes akcjonariuszy,
- uwzględniając wyniki dokonanej przez Radę Nadzorczą oceny funkcjonowania Polityki Wynagradzania w BOŚ S.A w 2021 r., potwierdzającej jej przejrzystość i zgodność z przepisami,

stwierdza, że w ocenie organu stanowiącego Polityka Wynagradzania w BOŚ sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku.

Załącznik Nr 3
do Sprawozdania z działalności
Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A. za 2021 rok.

Ocena zasadności wydatków ponoszonych przez Bank i Grupę kapitałową Banku na wspieranie kultury, sportu, instytucji charytatywnych, mediów, organizacji społecznych, związków zawodowych itp.

Zgodnie z Dobrymi Praktykami Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych 2021 (zasad nr 2.11.5) spółka i jej grupa przedstawiają zestawienie ww. wydatków wraz z uzasadnieniem.

W 2021 r. działania sponsoringowe, charytatywne i inne o zbliżonym charakterze Banku ukierunkowane były na wspieranie biznesu detalicznego i korporacyjnego poprzez promocję Banku jako eksperta w finansowaniu przedsięwzięć ekologicznych, partnera w biznesie oraz Banku zaangażowanego społecznie, będącego tam gdzie mają miejsce wydarzenia istotne z punktu widzenia misji Banku, interesów jego właścicieli oraz wartości ujętych w Ramowej Strategii Rozwoju Banku Ochrony Środowiska S.A. na lata 2021-2023, w szczególności:

- szacunek dla innych i ekologii – troska o siebie i innych oraz dbanie o środowisko naturalne,
- zaangażowanie – proaktywna realizacja zadań oraz podchodzenie do wyzwań z otwartością i kreatywnością,
- współpraca – współdziałanie na rzecz osiągnięcia wspólnych celów Banku.

Realizując powyższe cele Bank angażował się jako partner w akcje i wydarzenia ekologiczne, branżowe, kulturalne oraz społeczne, zaś BOŚ Leasing – EKO Profit S.A. wspierał wydarzenia kulturalne promujące historię oraz muzykę:

Lp.	Spółka	Wydarzenie	Kwota brutto
1.	BOŚ Bank	Szczyt Klimatyczny Togetair 2021 - Fundacja Czyste Powietrze	20 000
2.	BOŚ Bank	Kongres Energetyki Słonecznej - Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki	12 300
3.	BOŚ Bank	Jubileusz 40-lecia Szpitala im. J. Dietla w Krakowie	5 000
4.	BOŚ Bank	Projekt Mural - Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych Łódź	6 000
5.	BOŚ Bank	Konferencja XIII Międzynarodowe Forum finansowo-bankowe - SGGW	5 000
6.	BOŚ Bank	Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Nowy Świat - sponsoring książki	6 150
7.	BOŚ Bank	Pchet 2021 - Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza	40 000
8.	BOŚ Bank	Konferencja Our Future Forum - Fundacja Our Future Foundation	15 000
9.	BOŚ Bank	Masterclass Z Nasa - Fundacja Centrum Twórczości Narodowej	48 832
10.	BOŚ Leasing	Piknik husarski - Stowarzyszenie Wspólnota Polska	5 000
11.	BOŚ Leasing	Koncert Polski Rock - Stowarzyszenie Wspólnota Polska	3 000

Bank i Dom Maklerski BOŚ angażowały się także w działania charytatywne wspierające – w formie darowizn – przede wszystkim Fundacje i Organizacje, których celem jest

pomoc najbardziej potrzebującym, najsłabszym i pokrzywdzonym przez los. DM BOŚ skupił działania wokół wspierania dzieci i ich walki o życie, zdrowie, sprawność i lepszą przyszłość.

Dodatkowo działalność edukacyjna i charytatywna realizowana jest przez Fundację BOŚ, której działania wynikające ze Statutu Bank i DM BOŚ wspierają w formie darowizn.

Lp.	Spółka:	Wspierana fundacja/organizacja	Kwota brutto
1.	BOŚ Bank	Fundacja Banku Ochrony Środowiska (3 transze)	900 000
2.	BOŚ Bank	Fundacja Międzynarodowy Ruch na Rzecz Zwierząt VIVA	3 663
3.	BOŚ Bank	Koszty Projektu Bakcyl 2021 - Fundacja Warszawski Instytut Bankowości	10 000
4.	BOŚ Bank	Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt "Na Paluchu"	2 115
5.	BOŚ Bank	Fundacja Im. 120-lecia Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami w Polsce	2 185
6.	BOŚ Bank	Maseczki chirurgiczne dla Regionalnego Szpitala Specjalistycznego w Grudziądzu i Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego we Włocławku	63 000
7.	BOŚ Bank	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom	2 000
8.	BOŚ Bank	Stowarzyszenie "Z Serca"	10 000
9.	BOŚ Bank	Polski Komitet Pomocy Społecznej	1 500
10.	BOŚ Bank	Fundacja Urtica Dzieciom	13 000
11.	BOŚ Bank	Fundacja Teraz Wschód	1 000
11.	DM BOŚ	Fundacja Banku Ochrony Środowiska	200 000
13.	DM BOŚ	Caritas Polska	10 000
14.	DM BOŚ	Fundacja „Tour de Fundacja- akcja charytatywna”	10 000
15.	DM BOŚ	Fundacja Alivia	2 000
16.	DM BOŚ	Fundacja Avalon - Bezpośrednia Pomoc Niepełnosprawnym	12 000
17.	DM BOŚ	Fundacja Dzieciom "Zdążyć z Pomocą"	30 500
18.	DM BOŚ	Fundacja na Rzecz Dzieci z Wadami Serca "Cor Infantis"	10 000
19.	DM BOŚ	Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym "Słoneczko"	15 000
20.	DM BOŚ	Fundacja Pożywienie - Darem Serca	10 000
21.	DM BOŚ	Fundacja Robinson Crusoe	10 000
22.	DM BOŚ	Fundacja Sedeka	5 000
23.	DM BOŚ	Fundacja Siepomaga	4 000
24.	DM BOŚ	Fundacja Warszawskie Hospicjum dla Dzieci	15 000
25.	DM BOŚ	Fundacja "Serca dla Maluszka"	5 000
26.	DM BOŚ	Lubelskie Hospicjum dla Dzieci im. Małego Księcia	15 000
27.	DM BOŚ	Puckie Hospicjum Pw. Św. Ojca Pio	15 000

W 2021 roku na działania sponsoringowe Grupa kapitałowa BOŚ przeznaczyła kwotę 166 282 zł (Bank 158 282 zł, BOŚ Leasing 8 000 zł), na działalność charytatywną 276 963 (Bank 108 463, DM BOŚ 168 500) oraz 1 100 000 zł na wsparcie działań Fundacji BOŚ (Bank 900 000 zł, DM BOŚ 200 000 zł).

Ocena Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A.:

- 1) stosowania przez Bank Ochrony Środowiska S.A. Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 22 lipca 2014 r.
oraz
- 2) stosowania przez Bank Ochrony Środowiska S.A. zasad ładu korporacyjnego oraz sposobu wypełniania przez Bank obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego, określonych w Regulaminie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. oraz przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych w 2021 roku przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych.

Realizując obowiązki wynikające z § 27 *Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych* oraz zasady 2.11.4. Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2021, a także § 4 ust. 4 Regulaminu Rady Nadzorczej, przeprowadzona została analiza stosowania przez Bank Ochrony Środowiska S.A. („Bank”) w 2021 roku *Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych* wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 22 lipca 2014 r. oraz stosowania przez Bank zasad ładu korporacyjnego i sposobu wypełniania przez Bank obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego, określonych w Regulaminie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („Giełda”) i przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych. Wyniki analizy przedstawiają się następująco:

1. Stosowanie przez Bank Ochrony Środowiska S.A. *Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych*, wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego 22 lipca 2014 r.

Od 1 stycznia 2015 r. w Banku są stosowane i przestrzegane „*Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych*” („*Zasady Ładu Korporacyjnego*”), wprowadzone Uchwałą Nr 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 lipca 2014 r.

Zasady Ładu Korporacyjnego zostały przyjęte do stosowania przez poszczególne organy Banku:

- Zarząd BOŚ S.A. - Uchwałą Nr 108/2018 z dnia 8 maja 2018 r. w sprawie w sprawie przyjęcia „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego;
- Radę Nadzorczą BOŚ S.A. - Uchwałą Nr 31/2018 z dnia 16 maja 2018 r. w sprawie zakresu stosowania przez Radę Nadzorczą BOŚ S.A. „Zasad ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych” wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego;
- Walne Zgromadzenie BOŚ S.A. - Uchwałą Nr 28/2018 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku Ochrony Środowiska S.A. z dnia 19 czerwca 2018 roku

w sprawie przyjęcia do stosowania w Banku Ochrony Środowiska S.A. „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Informację o przyjęciu do stosowania przez Bank Ochrony Środowiska S.A. „Zasad Ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego Bank udostępnił na swojej stronie internetowej w sekcji Relacje Inwestorskie w zakładce Ład korporacyjny.

W pierwszej części 2021 roku były stosowane wszystkie Zasady Ładu Korporacyjnego za wyjątkiem jednej, ujętej w § 8.4, o treści: *„Instytucja nadzorowana, gdy jest to uzasadnione liczbą udziałowców, powinna dążyć do ułatwienia udziału wszystkim udziałowcom w zgromadzeniu organu stanowiącego instytucji nadzorowanej, między innymi poprzez zapewnienie możliwości elektronicznego aktywnego udziału w posiedzeniach organu stanowiącego”*.

Wraz z upowszechnianiem się wśród spółek giełdowych udostępniania możliwości udziału akcjonariuszy w walnym zgromadzeniu w tej formie Bank w drugiej połowie 2021 roku podjął działania w kierunku rozpoczęcia stosowania tej zasady Ładu korporacyjnego.

Bank zapoczątkował stosowanie § 8 ust. 4 Zasad Ładu Korporacyjnego od dnia 30 września 2021 roku, tj. po uchwaleniu przez Radę Nadzorczą Banku Ochrony Środowiska S.A. Regulaminu uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Podczas obrad Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na dzień 8 grudnia 2021 roku Bank umożliwił akcjonariuszom uczestnictwo, wypowiedzanie się oraz wykonywanie prawa głosu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Bank zapewnia przejrzystość polityki informacyjnej w zakresie przebiegu walnych zgromadzeń przez rejestrowanie obrad i umieszczanie nagrań audio, a od 23 czerwca 2021 roku nagrań wideo na stronie internetowej Banku w sekcji Relacje inwestorskie w zakładce Walne Zgromadzenia.

Dotychczas Bank nie otrzymał informacji od akcjonariuszy o niestosowaniu zasad, z wyjątkiem oświadczenia akcjonariusza większościowego (NFOŚiGW) złożonego podczas Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia, w związku z przyjęciem Uchwały Nr 35/2015 ZWZ z dnia 10 czerwca 2015 r., iż: „warunki dotyczące udzielenia wsparcia zarówno w zakresie płynności finansowej, jak i dokapitalizowania, w przypadku NFOŚiGW określone są w aktach prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności ustawy Prawo ochrony środowiska i ustawy o finansach publicznych. Działania przewidziane w Zasadach uwarunkowane są tymi normami”.

W celu zapewnienia przestrzegania i prawidłowego stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego w Banku zostały wyznaczone komórki organizacyjne odpowiedzialne za ich wdrożenie i realizację.

Tekst „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” dostępny jest stronie internetowej Banku www.bosbank.pl w sekcji Relacje Inwestorskie w zakładce Ład korporacyjny.

2. Ocena stosowania przez Bank Ochrony Środowiska S.A. zasad ładu korporacyjnego oraz sposobu wypełniania przez Bank obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego, określonych w Regulaminie Giełdy oraz przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych.

2.1 Stosowanie Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2021 w odniesieniu do obowiązków informacyjnych wynikających z Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

W pierwszej połowie 2021 roku spółki notowane na GPW podlegały zasadom ładu korporacyjnego zawartym w „Dobrych praktykach spółek notowanych na GPW 2016”, natomiast z początkiem lipca 2021 roku zaczęły obowiązywać zredagowane na nowo zasady ładu korporacyjnego zamieszczone w „Dobrych praktykach spółek notowanych na GPW 2021”.

„Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2021” („Dobre Praktyki”), wydane na podstawie uchwały Rady Nadzorczej Giełdy nr 13/1834/2021 z dnia 29 marca 2021 r., są stosowane i przestrzegane w Banku Ochrony Środowiska S.A. od 1 lipca 2021 r. i zostały przyjęte do stosowania przez organy Banku: Zarząd Banku, Radę Nadzorczą Banku oraz Walne Zgromadzenie Banku, które podjęło Uchwałę Nr 37/2021 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 23 czerwca 2021 r. w sprawie stosowania przez Walne Zgromadzenie zasad ładu korporacyjnego zawartych w „Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW 2021”.

Regulamin Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („Regulamin Giełdy”) określa obowiązki informacyjne dotyczące stosowania zasad ładu korporacyjnego. § 29 ust. 3 Regulaminu Giełdy stanowi, iż w przypadku gdy określona zasada ładu korporacyjnego nie jest stosowana w sposób trwały lub jest naruszona incydentalnie, emitent ma obowiązek opublikowania raportu w tej sprawie na oficjalnej stronie internetowej oraz w trybie analogicznym do stosowanego do przekazywania raportów bieżących, za pośrednictwem Elektronicznej Bazy Informacji (EBI), zgodnie z zasadami określonymi Uchwałą Zarządu GPW nr 691/2021 z 1 lipca 2021 r.

Dobre Praktyki zostały przyjęte do stosowania przez Zarząd, Radę Nadzorczą oraz Walne Zgromadzenie za wyjątkiem zasad, które Zarząd Banku podał do publicznej wiadomości poprzez opublikowanie raportu bieżącego w dniu 21 lipca 2021 r. za pośrednictwem systemu EBI oraz przez zamieszczenie na stronie internetowej. W odniesieniu do zasad stosowanych przez akcjonariuszy, Dobre Praktyki przyjęte do stosowania przez Walne Zgromadzenie BOŚ S.A. zostały dodatkowo opublikowane w raporcie bieżącym nr 21/2021 z dnia 23 czerwca 2021 r.

Bank nie stosuje w sposób trwały następujących zasad ładu korporacyjnego zawartych w „Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW 2021” obowiązujących od 1 lipca 2021 r.:

- 1) Zasady 1.4.1. Informacje na temat strategii w obszarze ESG powinny m.in.: objaśniać, w jaki sposób w procesach decyzyjnych w spółce i podmiotach z jej grupy uwzględniane są kwestie związane ze zmianą klimatu, wskazując na wynikające z tego ryzyka.
- 2) Zasady 1.4.2. Informacje na temat strategii w obszarze ESG powinny m.in.: przedstawiać wartość wskaźnika równości wynagrodzeń wypłacanych jej

pracownikom, obliczanego jako procentowa różnica pomiędzy średnim miesięcznym wynagrodzeniem (z uwzględnieniem premii, nagród i innych dodatków) kobiet i mężczyzn za ostatni rok, oraz przedstawiać informacje o działaniach podjętych w celu likwidacji ewentualnych nierówności w tym zakresie, wraz z prezentacją ryzyk z tym związanych oraz horyzontem czasowym, w którym planowane jest doprowadzenie do równości.

- 3) Zasady 2.1. Spółka powinna posiadać politykę różnorodności wobec zarządu oraz rady nadzorczej, przyjętą odpowiednio przez radę nadzorczą lub walne zgromadzenie. Polityka różnorodności określa cele i kryteria różnorodności m.in. w takich obszarach jak płeć, kierunek wykształcenia, specjalistyczna wiedza, wiek oraz doświadczenie zawodowe, a także wskazuje termin i sposób monitorowania realizacji tych celów. W zakresie zróżnicowania pod względem płci warunkiem zapewnienia różnorodności organów spółki jest udział mniejszości w danym organie na poziomie nie niższym niż 30%.
- 4) Zasady 2.2. Osoby podejmujące decyzje w sprawie wyboru członków zarządu lub rady nadzorczej spółki powinny zapewnić wszechstronność tych organów poprzez wybór do ich składu osób zapewniających różnorodność, umożliwiając m.in. osiągnięcie docelowego wskaźnika minimalnego udziału mniejszości określonego na poziomie nie niższym niż 30%, zgodnie z celami określonymi w przyjętej polityce różnorodności, o której mowa w zasadzie 2.1.
- 5) Zasady 2.11.1. Poza czynnościami wynikającymi z przepisów prawa raz w roku rada nadzorcza sporządza i przedstawia zwyczajnemu walnemu zgromadzeniu do zatwierdzenia roczne sprawozdanie. Sprawozdanie, o którym mowa powyżej, zawiera co najmniej: informacje na temat składu rady i jej komitetów ze wskazaniem, którzy z członków rady spełniają kryteria niezależności określone w ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, a także którzy spośród nich nie mają rzeczywistych i istotnych powiązań z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w spółce, jak również informacje na temat składu rady nadzorczej w kontekście jej różnorodności.
- 6) Zasady 2.11.6. Poza czynnościami wynikającymi z przepisów prawa raz w roku rada nadzorcza sporządza i przedstawia zwyczajnemu walnemu zgromadzeniu do zatwierdzenia roczne sprawozdanie. Sprawozdanie, o którym mowa powyżej, zawiera co najmniej: informację na temat stopnia realizacji polityki różnorodności w odniesieniu do zarządu i rady nadzorczej, w tym realizacji celów, o których mowa w zasadzie 2.1.
- 7) Zasady 4.8. Projekty uchwał walnego zgromadzenia do spraw wprowadzonych do porządku obrad walnego zgromadzenia powinny zostać zgłoszone przez akcjonariuszy najpóźniej na 3 dni przed walnym zgromadzeniem.
- 8) Zasady 4.9.1. W przypadku gdy przedmiotem obrad walnego zgromadzenia ma być powołanie do rady nadzorczej lub powołanie rady nadzorczej nowej kadencji: kandydatury na członków rady powinny zostać zgłoszone w terminie umożliwiającym podjęcie przez akcjonariuszy obecnych na walnym zgromadzeniu decyzji z należyтым rozeznaniem, lecz nie później niż na 3 dni przed walnym zgromadzeniem; kandydatury, wraz z kompletem materiałów ich dotyczących, powinny zostać niezwłocznie opublikowane na stronie internetowej spółki.

Wyjaśnienie dotyczące niestosowania zasad 1.4.1., 1.4.2., 2.1., 2.2., 2.11.1., 2.11.6., 4.8., 4.9.1. oraz informacje na temat stanu stosowania zasad przez BOŚ S.A. zgodnie z zasadą 1.1. są zamieszczone na stronie internetowej Banku www.bosbank.pl w sekcji Relacje Inwestorskie w zakładce Ład korporacyjny.

W tym samym miejscu jest udostępniona informacja o niestosowaniu wybranych (I.Z.1.15, IV.Z.2) zasad ładu korporacyjnego, obowiązujących poprzednio, zawartych w „Dobrych praktykach spółek notowanych na GPW 2016”.

W trakcie 2021 roku Bank aktualizował informacje o stanie stosowania zasad zawartych w „Dobrych praktykach spółek notowanych na GPW 2021”.

W celu zapewnienia przestrzegania i prawidłowego stosowania Dobrych Praktyk w Banku zostały wyznaczone komórki organizacyjne odpowiedzialne za ich wdrożenie oraz stosowanie.

Przeprowadzona analiza stosowania przez Bank w 2021 r. zasad ładu korporacyjnego zawartych w Dobrych Praktykach potwierdza fakt prawidłowego wywiązywania się Banku z tego obowiązku.

2.2 Stosowanie przez Bank Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2021 w odniesieniu do obowiązków informacyjnych określonych w przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych

Zgodnie z § 70 ust. 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim („Rozporządzenie”), sprawozdanie z działalności emitenta powinno zawierać oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego, stanowiące wyodrębnioną część tego sprawozdania. Rozporządzenie powyższe określa również jakie informacje powinny być zawarte w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego.

Bank, realizując powyższe obowiązki w 2022 roku, zamieścił w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. w 2021 roku sporządzonym łącznie ze Sprawozdaniem Zarządu z działalności BOŚ S.A. „Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego”, zawierające wszystkie elementy określone w § 70 ust. 6 pkt 5 Rozporządzenia.

Bank sporządzając oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego zaimplementował również Zalecenie Komisji Europejskiej 2014/208/UE z dnia 9 kwietnia 2014 r. w sprawie jakości sprawozdawczości dotyczącej ładu korporacyjnego (zasadę „*comply or explain*”).

Ponadto w wykonaniu zasady 1.1. Dobrych Praktyk, Oświadczenie Banku o stosowaniu ładu korporacyjnego w 2021 r. zostało zamieszczone na stronie internetowej Banku.

Podsumowanie

Wymóg oceny przez Radę Nadzorczą stosowania przez Bank zasad ładu korporacyjnego oraz sposobu wypełniania przez Bank obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego wynika bezpośrednio z zasady 2.11.4. „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2021”.

Rada Nadzorcza w trakcie całego 2021 roku na bieżąco zapoznawała się z treścią raportów bieżących i informacji publikowanych przez Bank, w szczególności z informacjami odnoszącymi się do przestrzegania zasad ładu korporacyjnego.

Decyzje podejmowane przez Radę Nadzorczą w 2021 roku odnoszące się do zagadnień ładu korporacyjnego obejmujące uchwalenie Regulaminu uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, uchwalenie Strategii ESG, uchwalenie Polityki różnorodności wobec zarządu Banku pozytywnie wpłynęły na zwiększenie zakresu stosowania przez Bank zasad ładu korporacyjnego. W efekcie tych decyzji Bank aktualizował informacje o stanie stosowania zasad zawartych w „Dobrych praktykach spółek notowanych na GPW 2021”.

W toku oceny nie stwierdzono naruszenia w 2021 roku Zasad w zakresie przyjętym do stosowania przez Bank Ochrony Środowiska S.A. Mając na uwadze wyniki powyższych analiz dotyczących stosowania przez Bank Zasad Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 22 lipca 2014 r. oraz stosowania przez Bank zasad ładu korporacyjnego i sposobu wypełniania przez Bank Ochrony Środowiska S.A. obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego, określonych w Regulaminie Giełdy oraz przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych, Rada Nadzorcza pozytywnie ocenia działania Banku w tym zakresie – jako adekwatne i zgodne z wymogami tych przepisów.

Informacja na temat stopnia realizacji polityki różnorodności w odniesieniu do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku

Podstawą do przedstawienia Informacji na temat stopnia realizacji polityki różnorodności w odniesieniu do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A. w 2021 r. jest Zasada 2.11.6 „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2021”, stanowiących Załącznik do Uchwały Nr 13/1834/2021 Rady Nadzorczej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 29 marca 2021 r. w sprawie uchwalenia „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2021”

W czwartym kwartale 2021 r., na podstawie art. 9ce ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 2349 z późn.zm.) oraz w zgodzie z „Dobrymi Praktykami Spółek Notowanych na GPW 2021”, Rada Nadzorcza podjęła uchwałę w sprawie wprowadzenia „Polityki różnorodności w odniesieniu do członków Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A.” (dalej „Polityka”).

Polityka została wdrożona po pozytywnej rekomendacji Komitetu ds. Wynagrodzeń i Nominacji Rady Nadzorczej BOŚ S.A. (dalej „Komitet”), uchwałą Nr 108/2021 Rady Nadzorczej BOŚ S.A. z dnia 17 listopada 2021 r.

Tożsamy dokument w zakresie Rady Nadzorczej, również został pozytywnie zaopiniowany odpowiednio przez Komitet i Radę Nadzorczą i został przekazany do uchwalenia przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie.

Bank Ochrony Środowiska S.A. uwzględnia w polityce kadrowej podstawowe elementy polityki różnorodności, wychodząc z założenia, że wartości wynikające z różnic stanowią dodatkowy atut organizacji.

Bank kieruje się zasadą niedopuszczalności jakiegokolwiek dyskryminacji w zatrudnieniu, bezpośredniej lub pośredniej, w szczególności ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną, a także ze względu na formę zatrudnienia, postrzegając zróżnicowanie pracowników jako wartość, która tworzy kapitał i stanowi potencjalne źródło budowania przewagi konkurencyjnej Banku. BOŚ S.A. dąży do zapewnienia pracownikom przyjaznego środowiska pracy i przeciwdziałania wszelkim przejawom dyskryminacji i mobbingu.

Polityka ma na celu:

- promowanie wyboru członków Zarządu Banku przy uwzględnianiu zasady różnorodności;
- wspieranie realizacji celów strategicznych Banku poprzez realizację zasady różnorodności członków Zarządu;
- zapewnienie wyboru do składu Zarządu Banku osób posiadających szeroki zestaw cech i kompetencji, takich jak: zróżnicowane umiejętności, wykształcenie, doświadczenie zawodowe, wiedzę, płeć i wiek.

Przy podejmowaniu decyzji w sprawie wyboru członków Zarządu Banku, Rada Nadzorcza ma na uwadze zapewnienie wszechstronności w składzie Zarządu, poprzez wybór do jego składu osób zapewniających różnorodność, umożliwiając m.in. osiągnięcie docelowego wskaźnika w obszarze różnorodności płci na poziomie nie niższym niż 30%, z zastrzeżeniem, że uwzględnienie potrzeby różnorodności w składzie Zarządu, w tym w obszarze różnorodności płciowej, nie może prowadzić do uszczerbku w prawidłowym zarządzaniu Bankiem.

Powyższe, jest realizowane przy uwzględnieniu postanowień obowiązującej Polityki oceny odpowiedności w stosunku do kandydatów/ członków Zarządu Banku oraz Uchwały Walnego Zgromadzenia Banku Ochrony Środowiska S.A. w sprawie powoływania i odwoływania członków Zarządu.

W 2021 r. skład organu zarządzającego i nadzorującego był zróżnicowany pod względem wieku, wykształcenia, doświadczenia zawodowego oraz płci.

Życiorysy zawodowe Członków Zarządu oraz Członków Rady Nadzorczej Banku są zamieszczone na stronie internetowej.

Matryca według płci:

	liczba członków	liczba kobiet	% udział kobiet
Rada Nadzorcza	10	1	10%
Zarząd	5	1	20%

Matryca według wieku:

	liczba członków	wiek	
		do 50 lat	powyżej 50 lat
Rada Nadzorcza	10	3	7
Zarząd	5	3	2

Matryca według wykształcenia:

	wykształcenie						
	ochrona środowiska	prawnicze	bankowość i finanse	stosunki międzynarodowe	nauki ścisłe	zarządzanie	ekonomia
Rada Nadzorcza	2	3	1	1	1	1	1
Zarząd	-	-	3	-	2	-	-

Pod względem różnorodności Bank będzie dążył do zapewnienia większego udziału kobiet w strukturze organów zarządzających zarówno Rady Nadzorczej, jak i Zarządu, dążąc do osiągnięcia minimum 30% poziomu niedostatecznie reprezentowanej płci.

Informacja
o uchwaleniu Regulaminu Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A.
oraz ocena jego adekwatności

Rada Nadzorcza Banku, stosownie do wymogu wynikającego z „Rekomendacji Z” Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej zasad ładu wewnętrznego w bankach, niniejszym informuje Zwyczajne Walne Zgromadzenie o uchwaleniu Regulaminu Rady Nadzorczej oraz o dokonanej ocenie jego adekwatności.

Rekomendacja nr 9 zawarta w ww. „Rekomendacji Z” stanowi m.in, że: „z uwagi na odpowiedzialność walnego zgromadzenia za nadzór nad realizacją zadań przez radę nadzorczą, jeżeli regulamin rady nadzorczej nie jest uchwalany przez walne zgromadzenie tylko przez radę nadzorczą, walne zgromadzenie, stosownie do przyjętego w banku rozwiązania, jest informowane o uchwalonym regulaminie lub go zatwierdza.”.

Stosownie do postanowień par. 19 ust. 8 Statutu Banku uchwalanie Regulaminu Rady Nadzorczej należy do kompetencji Rady Nadzorczej.

Regulamin Rady Nadzorczej został uchwalony Uchwałą Nr 112/2021 Rady Nadzorczej z dnia 15 grudnia 2021 r., która to uchwała uchyliła poprzednio obowiązujący Regulamin, wprowadzony Uchwałą Nr 67/2021 Rady Nadzorczej z dnia 13 lipca 2021 roku.

Zasadniczym celem ostatniej nowelizacji Regulaminu Rady Nadzorczej była konieczność jego dostosowania do ww. „Rekomendacji Z” Komisji Nadzoru Finansowego.

W wyniku przeglądu i oceny przedmiotowego Regulaminu, dokonanej zgodnie z rekomendacją nr 8.9 „Rekomendacji Z”, Rada Nadzorcza stwierdza, że Regulamin Rady Nadzorczej jest adekwatny, zgodny z obowiązującymi przepisami prawa, rekomendacjami Komisji Nadzoru Finansowego oraz wewnętrznymi regulacjami Banku.

Uzasadniając powyższą ocenę Rada Nadzorcza informuje, co następuje:

1. W 2021 roku dokonano trzykrotnych zmian w Regulaminie Rady Nadzorczej – w marcu, lipcu oraz w grudniu. Zmiany były wynikiem przeprowadzonego przeglądu Regulaminu pod kątem adekwatności i zgodności z obowiązującymi przepisami prawa, rekomendacjami oraz wewnętrznymi regulacjami Banku.
2. Zmiany Regulaminu wprowadzone w marcu 2021 roku miały przede wszystkim na celu:

- 1) uporządkowanie i uzupełnienie zapisów dotyczących kompetencji Rady Nadzorczej, m.in. o kompetencje wynikające Ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (dotychczas kwestie te były uwzględnione w uchwałach Walnego Zgromadzenia, wydanych na podstawie ww. ustawy);
 - 2) uporządkowanie i znowelizowanie postanowień dotyczących obowiązków członków Rady Nadzorczej, w powiązaniu z uregulowaniami zawartymi w „*Polityce oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A.*”;
 - 3) uzupełnienie zapisów dotyczących zapewnienia obecności na posiedzeniach Rady Nadzorczej Dyrektora Departamentu Zgodności oraz Dyrektora Departamentu Audytu Wewnętrznego (*stosownie do obowiązujących przepisów oraz zaleceń KNF*);
 - 4) uwzględnienie zmiany wynikającej z nowelizacji art. 388 k.s.h., dopuszczającej możliwość podejmowania uchwał przez Radę Nadzorczą w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość także w sprawach, dla których statut przewiduje głosowanie tajne (*o ile żaden z członków rady nadzorczej nie zgłosi sprzeciwu*).
3. Zmiany Regulaminu wprowadzone w lipcu 2021 roku wynikały z konieczności dostosowania tego dokumentu do „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2021” (DPSN 2021), które weszły w życie z dniem 1 lipca 2021 roku. Wprowadzone wówczas zmiany polegały w szczególności na:
- 1) uzupełnieniu zapisów dotyczących kompetencji Rady Nadzorczej o kwestię wyrażania zgody na pełnienie przez Członków Zarządu Banku funkcji w organach podmiotów spoza grupy kapitałowej Banku (dotychczas kwestie te były uregulowane w umowach o świadczenie usług zarządzania);
 - 2) uzupełnieniu i zmianie zapisów dotyczących zakresu informacji objętych rocznym sprawozdaniem Rady Nadzorczej (m.in. dokonywanie oceny zasadności wydatków ponoszonych przez Bank i Grupę kapitałową na wspieranie kultury, sportu, instytucji charytatywnych, mediów, organizacji społecznych, związków zawodowych itp., w miejsce dotychczasowej oceny racjonalności prowadzonej przez Bank polityki sponsoringowej);
 - 3) zmianie zapisów dotyczących funkcji przewodniczącego Komitetu Audytu Wewnętrznego – w Regulaminie dodano zapis, i wdrożono go w życie, że „*funkcji przewodniczącego Komitetu Audytu Wewnętrznego nie powinien pełnić przewodniczący Rady Nadzorczej*” (zgodnie z zasadą nr 2.9 DPSN 2021, mówiącą, że „*Przewodniczący rady nadzorczej nie powinien łączyć swojej funkcji z kierowaniem pracami komitetu audytu działającego w ramach rady*”).
4. Zmiany Regulaminu wprowadzone w grudniu 2021 roku wynikały z konieczności dostosowania tego dokumentu do „Rekomendacji Z” Komisji Nadzoru Finansowego. Wprowadzone wówczas zmiany obejmowały w szczególności:
- 1) dodanie zapisów dotyczących konieczności poinformowania Walnego Zgromadzenia Banku o uchwaleniu Regulaminu oraz o konieczności dokonywania przez Radę Nadzorczą samooceny w zakresie adekwatności

Regulaminu oraz skuteczności działania Rady Nadzorczej (co następnie podlega ocenie Walnego Zgromadzenia), a także zapisów dotyczących zadań realizowanych przez przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza Rady Nadzorczej;

- 2) dostosowanie do „Rekomendacji Z” rozdziału „Kompetencje Rady Nadzorczej”, poprzez jego uzupełnienie – między innymi – o takie uprawnienia Rady Nadzorczej, jak: a) informowanie KNF o umieszczeniu w porządku obrad Rady Nadzorczej punktu dotyczącego odwołania prezesa Zarządu lub członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku; b) sprawowanie nadzoru nad wprowadzeniem ładu wewnętrznego w Banku oraz dokonywanie – co najmniej raz w roku – oceny jego adekwatności i skuteczności; c) monitorowanie, czy strategia zarządzania Bankiem, strategia zarządzania ryzykiem oraz wynikające z nich polityki i procedury są wdrażane w spójny sposób, a realizacja celów strategicznych następuje zgodnie z długoterminowym interesem finansowym Banku, w tym koniecznością spełniania wymogów ostrożnościowych w zakresie funduszy własnych i płynności; d) zatwierdzanie polityki identyfikowania kluczowych funkcji w Banku oraz powoływania i odwoływania osób pełniących te funkcje; e) zatwierdzanie zasad etyki określających normy i standardy etyczne postępowania członków organów i pracowników Banku, jak również innych osób, za pośrednictwem których Bank prowadzi swoją działalność; f) zatwierdzanie polityki zarządzania konfliktami interesów; g) zatwierdzanie polityki/zasad wynagradzania w Banku oraz nadzór nad ich wdrożeniem i stosowaniem, a także dokonywanie – przynajmniej raz w roku – oceny ich wpływu na sposób zarządzania Bankiem; h) zatwierdzanie zasad kultury ryzyka obejmujących cały Bank; i) zatwierdzanie „Polityki zatwierdzania nowych produktów”; j) zatwierdzanie zasad wprowadzania zmian w strukturze organizacyjnej Banku, tj. tworzenia nowych oraz zmiany lub likwidacji istniejących jednostek organizacyjnych, a także nadzór nad działaniami Zarządu w zakresie realizacji tych zasad;
 - 3) uzupełnienie rozdziałów dotyczących poszczególnych Komitetów Rady Nadzorczej o zapisy dotyczące obowiązków przewodniczących, wiceprzewodniczących oraz członków tych Komitetów; dodanie zapisu, że Członkowie Rady Nadzorczej powołani do składu poszczególnych komitetów realizują zadania wskazane w regulaminach tych komitetów.
 - 4) dodanie zapisów wskazujących, że członek Rady Nadzorczej powinien dokonywać ocen na podstawie własnego, niezależnego osądu oraz obiektywnych i merytorycznych argumentów oraz podejmować decyzje zgodnie z tymi ocenami.
5. Przy każdej z ww. nowelizacji Regulaminu, w dokumencie zostały również wprowadzone zmiany o charakterze redakcyjnym i doprecyzowującym, wynikające z codziennej praktyki i spostrzeżeń dotyczących funkcjonowania Regulaminu oraz organizacyjnej obsługi Rady Nadzorczej, tak w trakcie posiedzeń, jak i poza posiedzeniami.

Przedstawiając powyższe, Rada Nadzorcza Banku:

- stwierdza, że Regulamin Rady Nadzorczej jest adekwatny, zgodny z obowiązującymi przepisami prawa, rekomendacjami oraz spójny z wewnętrznymi regulacjami Banku;
- wnosi do Walnego Zgromadzenia o przyjęcie:
 - o informacji o uchwaleniu Regulaminu Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A.,
 - o informacji nt. dokonanej oceny adekwatności Regulaminu Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A.

Regulamin Rady Nadzorczej jest umieszczony na stronie internetowej Banku:
<https://www.bosbank.pl/informacje-korporacyjne/relacje-inwestorskie/dokumenty-korporacyjne>.